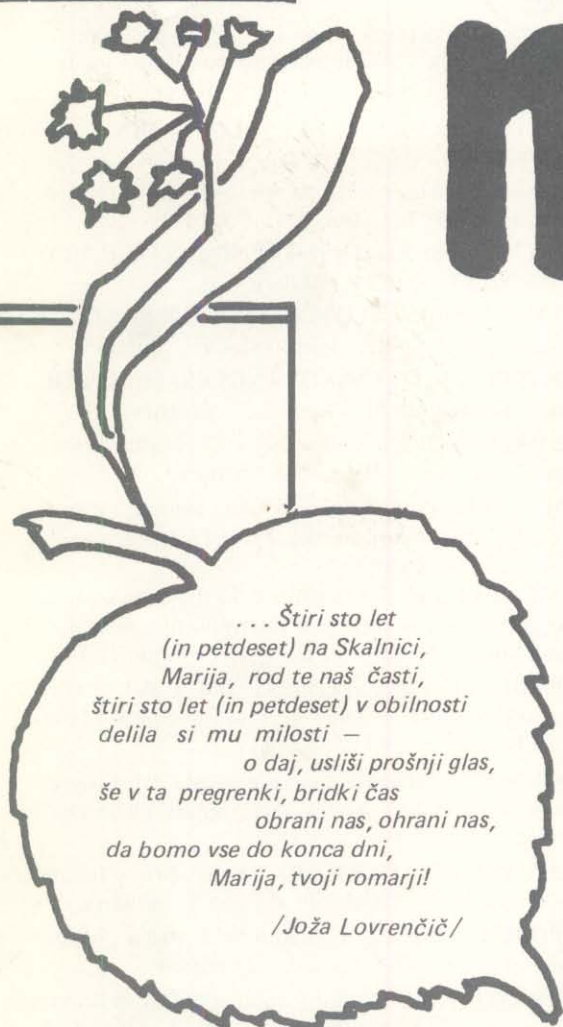

misli

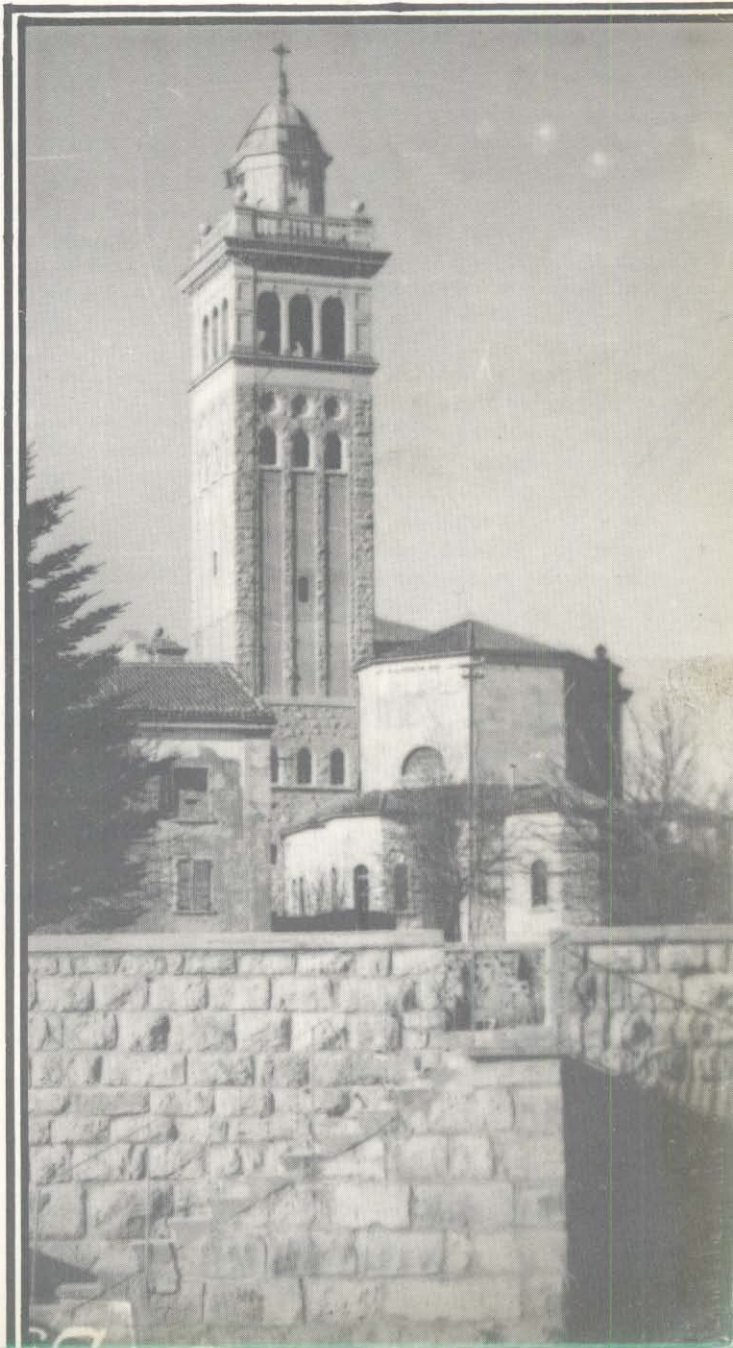
... Štiri sto let
(in petdeset) na Skalnici,
Marija, rod te naš časti,
štiri sto let (in petdeset) v obilnosti
delila si mu milosti —
o daj, usliši prošnji glas,
še v ta pregrenki, bridki čas
obrani nas, ohrani nas,
da bomo vse do konca dni,
Marija, tvoji romarji!

/Joža Lovrenčič/

Slovenija

Moja dežela

THOUGHTS
LETO—YEAR 38
M A J N I K
1 9 8 9

Naslovna slika: Na vrhu 682 m visoke Svete gore (Skalnice) pri N. Gorici stoji Marijino romarsko svetišče.

+ + +

MISLI so sleherno leto majniško številko več ali manj posvetile Mariji, saj je naša tradicija, verska in narodna, zgrajena tudi na vdanosti našega naroda Materi božji. Njej je posvečenih največ slovenskih cerkev, župnijskih in podružničnih, poleg številnih božjih poti, raztresenih po vsej naši rodni domovini, matični in zamejski.

Menim, da sem ustregel večini bralcev, ker smo se v letošnjem maju posebej ustavili na Sveti gori, ki to leto obhaja 450-letnico svojega začetka s prikazanjem nebeške Gospe pastirici Urški leta 1539. Zlasti primorskim rojakom — in teh je toliko med nami v Avstraliji — je Sveta gora središčna božja pot. Malo jih je med njimi, ki ne bi že kot otroci s starši poromali na Sveto goro. Pa tudi za druge je prav, da zvedo kaj o tej božji poti, saj so naši škofje to leto razglasili kot SVETOGORSKO LETO za ves slovenski narod. Iz vseh poročil od doma gremo skozi težko dobo vseh mogočih zapletov, ki ne obetajo Slovencem nič dobrega. Cerkev na Slovenskem se zato še v večji meri zateka k Materi božji ter jo prosi varstva za ohranitev naroda, ki bije boj za svoje najosnovnejše človeške pravice, za svojo suverenost, da, za svoj obstoj.

Tudi nam v Sloveniji v svetu ne sme biti vseeno. Združeni z verniki doma si izprosimo Marijino pomoč!

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštšina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. je že dospel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena 12.— dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjižice z audio - kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO—SLOVENSKI in SLOVENSKO—ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac - Škrlj — Cena 12.— dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga esejev Dr. Marka Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. — Cena 10.— dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj 12.— dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.— dolarjev. (Posamezne knjige: 7.—, 9.— in zadnja 28.— dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.— dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.— dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. — Cena 2.— dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.— dol.), topli spomini na brata; **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.— dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Blkviča na 708 straneh je izšel v Argentini — Cena broširani knjigi je 15.— dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA — Avtobiografska razmišljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini — Cena 13.— dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE — Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. — Cena 10.— dolarjev.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 — Tel.: (03) 861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8.—; izven Avstralije (Overseas) \$ 15.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 — Tel. (03) 387 8488

božje

misli

in

človeške

Leto

38

Št.

5

MAJNIK 1989

VSEBINA:

- Majnik stran 97
Vabilo na "Marijin večer" — stran 97
Svetogorski Kraljici — pesem — stran 98
Naročilo — pesem — Ljubka Šorli — stran 98
Mejniki svetogorske zgodovine — Ob 450-letnici — Iz "Družine po Branku Melinku" — stran 99
Naročilo z neba — Odlomek iz zgodovinske povesti "Pastirica Urška" — Z. Piščanc — stran 103
Ljubljana se oglaš — Nekaj zadnjih poročil — stran 105
Središče svetega Rafaela, Sydney — P. Valerijan — stran 107
Poročilo iz Perth, W. A. — P. Ciril — stran 108
Izpod Triglava — stran 110
Sveto pismo v našem slovstvu — Oznanjevalci božje besede — P. Tone — stran 112
Središče svetih Cirila in Metoda, Melbourne — P. Bazilij — stran 114
Premakljivi svečnik — roman — Lojze Kozar — stran 117
Naše nabirke — stran 117
Središče svete Družine, Adelaide — P. Janez — stran 120
Materi — Jože — stran 121
Z vseh vetrov — stran 122
Kotiček naših mladih — stran 124
Križem avstralske Slovenije — stran 125
Smeh je zdrav celó ob sodobni ljudski modrosti . . . — stran 128

MAJNIK

STOLETJA že je v slovenskih srcih ves pomladni čar mese-
ca maja simbol ljubezni do Marije. Žuborenje potokov, šume-
nje slapov, dehtenje pomladnega cvetja, smeh otrok, garanje
kmečkih rok, jok mater — vse se zlija v eno samo pesem maj-
niški Kraljici.

Ta odstavek sem bral nekje in v spominih zahrepenel po ta-
kem maju sredi pomladi. Naš avstralski maj je žal sredi jeseni.
Na zunaj pust in moker, pač jesenski, brez sleherne privlačno-
sti. In vendar maj — Marijin mesec, s pomladnim čarom naše
mladosti, ki nas znova spominja na našo skupno Mater.

Naj Ona vodi naš narod in reši — kakor iz preteklih — tudi
iz sedanje stiske. Naj ostane tiho upanje tistih, ki so zapostav-
ljeni, ki morajo še vedno skrivati svojo vero. Naj bo opora ve-
re po svetu tavajočim. Naj bo otrokom praznik pomladi in
starčkom, ki v svoji osamelosti čakajo smrti, tolažba in po-
moč.

Naj bo ljubeča Mati slovenskih ljudi, ki neomajno hranijo
v svojih srcih vero v križ in vstajenje. In naj postane Mati tudi
tistim, ki iz ponosa ali strahu obračajo svoj obraz proč od
Boga.

Kraljica maja, stopi na slovensko zemljo z vsemi svojimi
blagoslovi. In ne pozabi tistih po neizmerni Sloveniji v svetu,
ki te dni prižigajo plamen ljubezni do tebe.

Pozdravljena, Mati Marija!

VSako leto, na predvečer praznika
MARIJE IZ BREZIJ, KI VARUJE SLOVENSKI
NAROD IN SLOVENSKA IZROČILA V SVETU,
23. MAJA, BOMO V SVOJIH DOMOVIH PRI-
ŽGALI SVEČE. PREŽIVELI BOMO VEČER V
MISLIH NA KRŠČANSKA IZROČILA, KI SO
STOLETJA VODILA NAŠ ROD V DOMOVINI
IN OBLIKUJEJO DANES NAS V SVETU IN PO
NAS NARODE, MED KATERIMI ŽIVIMO.

VABIMO VSE SLOVENCE V DOMOVINI IN
VSE ROJAKE SLOVENSKEGA IZROČILA V
SVETU, DA SE NAM PRIDRUŽIJO.

/Tako je sklenila slovenska narodna skupina, ki
je bila zbrana leta 1976 na evharističnem kongresu
v Filadelfiji, ZDA. Vse od takrat se ostalim rojakom
doma in po svetu pridružujemo tudi avstralski
Slovenci. Je tvoja družina tudi med nami?/

Znamenita
milostna
podoba
svetogorske
Marije
/delo
beneškega
slikarja
Palma
Il Vecchio/

SVETOGORSKI KRALJICI

*Zahvaljena bodi, Gospa svetogorska,
dobrotna Kraljica Slovencev si Ti!
Presrečna je naša dežela Primorska,
na njenem ozemlju Tvoj prestol stoji.*

*Lepo so Te predniki naši slavili,
prekrasno svetišče sezidali Ti,
z molitvijo, s petjem so Tebe častili,
na Skalnico radi so romali vsi.*

*A Ti si še vedno goreče češčena,
četudi brezboštvo ogroža ljudi,
pri ljudstvu bila si in boš zaželena,
saj biser najdražji Slovencev si Ti.*

NAROČILO

*Sveta gora se v jesen odeva,
kraj prelepi davnega spomina.
Kot molitve glas je tu tišina,
ki Devico hvali v dan iz dneva.*

*Hram Marijin, lep in veličasten,
lastovka samotna obletava,
kot da proč ne more brez pozdrava:
klic daljav jo vabi, klic oblasten.*

*Lastovka, ti ptica draga, mila,
ko čez morje prinesó te krila,
k bratom, tam naseljenim, poglej!*

*Da od tu MARIJA jih pozdravlja,
da ljubó jih s Sinom blagoslavlja
in da zanje prosi, jim povej!*

/Ljubka Šorli/

MEJNIKI SVETOGORSKE ZGODOVINE

OB 450 - LETNICI BOŽJE POTI

1539 – Deklica Urška Ferligoj, po domače Piskova iz Grgarja – vasi, ki leži severovzhodno pod goro Skalnico, trdi, da je medtem, ko je na gori pasla in med pašo molila, zagledala pred seboj na zlatem oblaku Marijo, ki ji je naročila: "Povej ljudem, naj mi tukaj pozidajo hišo in me milosti prosijo!" (Naročilo se je v zgodovini ohranilo v latinščini.) To se je zgodilo neko soboto v juniju; mogoče je sklepati, da tretjo po binkošti.

1541 – Kljub nasprotovanju in lakoti v deželi se lotijo zidave. Pri uravnavi tal najdejo marmornato ploščo z vklesanimi besedami: BENEDICTA TU IN MULIERIBUS (Blagoslovljena si med ženami) in simboli, ki pomenijo Marijo. To jim je čudežno znamenje in dokaz za resničnost prikazovanja. (Štiri dokumente, najstarejši je iz leta 1368, ki pričujejo, da je že tedaj na tem mestu stala cerkev, ki pa so jo verjetno porušili Turki, so našli pozneje v Dunajskem državnem arhivu.) Še isto leto se kranjski deželni stanovi obrnejo na nadvojvodo Karla, naj prepove romanja v "svetišče nad Solkanom", ker da je nastalo iz praznoverja.

1544 – Dne 12. oktobra na tedaj komaj dostopnem kraju posvetijo veliko cerkev iz rezanega kamna. Manjši prezbiterij in stranski kapeli kažejo, da so kaj skromno zasnovani načrt spričo rastočega navdušenja vernikov med gradnjo spremenili. Dve vrsti vitkih kamnitih osmerokotnih stebrov, ki nosijo lahne, prožne loke in streho, delita ogromen prostor za vernike v tri ladje. Vrhovni cerkveni predstojnik, oglejski patriarh Marino Grimani, ki se iz političnih razlogov posvetitve cerkve ne more udeležiti, podari novemu svetišču Marijino podobo. Na podobi je Marija z Jezusom v naročju; na njeni desni je prerok Izaija, na levi pa Janez Krstnik. Podoba meri v širino en meter, v višino pa 73,5 centimetrov. Zelo verjetno jo je naslikal znani beneški slikar Palma Starejši kot olje na leseno, cedrovo podlago. To podobo začnejo častiti namesto kipa prikazanja, ki ga je po Urškinem opisu izdelala delavnica Floreanini v Vidmu (Udine) 1540/41 in je danes v kapeli za velikim oltarjem.

1558 – Voditelj slovenske reformacije Primož Trubar izda v Tübingenu knjigo "En register . . . ena kratka postila", v kateri je pridigar protizidavi cerkva. Tu stoji zapisano: "Glih taku ta cerkov na Sveti gori per Gorici je tudi od ene zludiove babe gori prišla." Že Trubar uporablja namesto ime Skalnica izraz Sveta gora.

1563 – To leto se konča tridentinski cerkveni zbor, ki so ga sklicali 1545, da bi dal smernice za katoliško prenovo Cerkve po protestantski reformaciji. Primož Trubar v novembru prvič pridiga na Goriškem, v Gorici, v gradu Rubije in zadnjo nedeljo novembra v Vipavskem Križu.

1565 – Skupina franciškancev se mora pred Turki umakniti iz Bosne. Nadvojvoda Karel se z njimi najprej ustno dogovori, potem pa jim s pismom izroči v oskrbo novo romarsko svetišče na Sveti gori. Nastanijo se v duhovniški hiši. Leta 1627 si postavijo manjši samostan.

Veliki oltar svetogorske bazilike
z milostno podobo Matere božje

1626 – Na južni strani, ločeno od cerkve, postavijo zvonik. Prvi zvon, posvečen sv. Jožefu, je iz leta 1541; drugi, srednji, je posvečen sv. Ani in približno iz istega časa. Leta 1666 naročijo še tretjega – veliki zvon, težak 15 stotov, ki ga posvetijo Mariji.

1630/63 – Nastaja "Historia rerum Noricarum et Fœroliensium" – zbirka desetih zgodovinskih knjig, v katerih se je ohranil prvi popis zgodovine Svete gore. Avtor Martin Bauzer (Bavčar) pravi, da je povzel opis prikazovanja po svetogorskih zapiskih. Omenja veliko zaobljubljenih spominkov od najstarejših časov in mnogo uslišanj. V 17. stoletju nastaneta o Sveti gori še dva spisa: 1648 (Franjo Glavinić) in 1684 (Gian Giacomo d'Ischia).

1686 – Leseni oltarji iz leta 1544 so dotrajani. Sveta gora dobi lep marmornat veliki oltar, najbrž del goriške delavnice Pecassi, in še tri stranske. Prezbitarij zvišajo. Stroški znašajo 2000 zlatih ducatov. Kmalu napravijo še oltar sredi cerkve, "tako da so lahko z obeh strani maševali". Vanj vzdajo ploščo z Marijinimi znamenji.

1714 – Svetogorski predstojnik o. Romuald Sitter (Sitar), ki je dokončal nov samostan in romarski dom, zaprosi v Rim za kronanje svetogorske milostne podobe. Kot utemeljitev navaja, da Sveta gora izpolnjuje vse za to zahtevane pogoje: nadnaravni začetek, izredna uslišanja ter splošno željo duhovščine in ljudstva.

1717 – Vatikanski kanoniški kapitelj izda dovoljenje za kronanje. Dne 1. maja o. Romuald naznani veselo vest in povabi na kronanje vse sosednje škofo in civilne oblasti na Goriškem, Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in tudi v Beneški republiki. Za to priložnost prenesejo milostno podobo v Gorico, na Travniki, kjer 6. junija opravi obred kronanja namestnik oglejskega patriarha škof iz Picna v Istri. Navzočih je okrog trideset tisoč vernikov.

Kroni je podarila gospa pl. Ana Katarina Schellenburg iz Ljubljane. Pevci in godba pridejo iz Benetk in ostanejo na Sveti gori vso osmino. V osmini je podeljenih 133.000 obhajil.

Svetogorska Marijina podoba je druga podoba, ki je bila kronana zunaj Italije. Isto leto, tri mesece pozneje, je bila kot tretja kronana čenstohovska Marijina podoba na Poljskem.

1748 – Papež Benedikt XIV. odredi, naj se pri bogoslužju na tretjo nedeljo po binkošti po vsem oglejskem patriarhatu obhaja spomin prikazanja in kronanja Matere božje na Sveti gori.

1786 – Cesar Jožef II. zatire med mnogimi romarskimi kraji tudi Sveto goro. V navzočnosti oboroženega vojaškega oddelka dne 28. januarja izkopljejo relikvi-

je iz trinajstih oltarjev svetogorskega svetišča. Solkanski kaplan v zgodnjih jutranjih urah v svito bakel prenese Najsvetejše in milostno podobo v župnijsko cerkev v Solkan.

Svetogorsko cerkev razkrijejo in cerkveno opravo razprodajo na dražbi. Veliki oltar, obhajilno mizo, dva kropilnika in tlak v prezbitariju kupi župnik v Kanalu za cerkev Marijino Celje. Kip prikazanja prenesejo v Gorico in pozneje v frančiškanski samostan na Kostanjevico pri Gorici. Pri podiranju oltarja v sredini cerkve razbijejo dragoceno ploščo z Marijinimi znamenji. (Pozneje so na Sveti gori našli le četrtino te plošče; ostali del je v zgodovinskem muzeju na Dunaju.) Zvonik podrejo, zvonove pa kupi solkanska župnija. Ohranijo edino stransko kapelo sv. Mihaela, da bi služila oskrbniku zemljiške posesti. Uničen je pri vsem tem tudi ves svetogorski arhiv.

1793 – Prva vrnitev: sin grofa Edlinga iz Ajdovščine, dvorni svetnik na Dunaju, posreduje pri novem cesarju Francu II. za obnovitev Svete gore. Cesar privoli. Dne 29. septembra v slovesnem sprevodu prenesejo Marijino podobo v za silo popravljeno cerkev (posvetili so jo šele pet let pozneje). To leto so kot zaobljubljeni dar za uslišanje iz opuščenega samostana benediktink Monastero pri Ogleju pripeljali nov veliki oltar (na 61 vozovih).

1798 – Ob posvetitvi obnovljene cerkve vklešejo v pročelje napis: "EGO AUTEM STETI IN MONTE SICUT PRIUS." – Jaz pa stojim na gori kakor nekdanj (5 Mz 10, 10). Ob tej priložnosti goriški škof Andrej Inzaghi zaupa skrb za svetišče škofijskim duhovnikom.

1804 – Na starih temeljih pozidajo z rezanim kamnom tudi zvonik. Zaradi nevarnosti strele, ki je nekdanjega dvakrat hudo prizadela, ostane sorazmerno nizek. (Nemški božjepotni potopisec Hoppe, ki je Sveto goro razglasil za najidealnejšo božjo pot, bi mu rad s čarobno palico višino podvojil!)

1808/64 – V tem času izkopljejo globlje vodnjake, razširijo pokopališče in vrtove, postavijo novo pročelno stopnišče, dogradijo obzidje, oskrbijo orgle, spovednice in križev pot. Na Sveto goro napravijo tudi dobro vozno cesto.

1872 – V podporo papežu Piju IX. se sredi veri nasprotnega duha in splošnega pomanjkanja duhovnikov dne 2. septembra odvija na Sveto goro ena veličastnih takozvanih "Pijevih procesij", največja v Avstriji. Udeleži se je nad 40.000 vernikov. V spomin na to slavo svetišča naroči nove zvonove.

1874 – Nove zvonove ulije zvonar Albert Samassa v Ljubljani. Za svetogorsko cerkev jih posveti gorški

682 metrov
visoka
Skalanica
je po obisku
Marijinem
postala
Sveta gora

nadškof Gollmayer. Skupno tehtajo 9800 kilogramov. Ljudje so posebej ponosni na veliki zvon, ki tehta 63 stotov – toliko, kolikor naj bi po izročilu bilo Marijinih let. Msgr. Mirko Brumat, pisec prvih svetogorskih šmarnic, ga je kasneje takole doživel: “Zabučalo je. Njegov glas je bil močan in mehak, resen in ljubezniv. . .”

1900 – Goriški nadškof in prvi slovenski kardinal Jakob Missia ponudi Sveto goro ponovno frančiškonom, ki pridejo naslednje leto.

1906 – Z novo “bohinjsko železnico” se dviga obisk romarjev na Sveto goro. Letno jih prihaja okoli sto tisoč. Tudi to je vzrok, da naslednje leto dobi svetogorsko svetišče iz Rima naziv “bazilika” in posebne privilegije.

1915 – Dne 24. maja Italija stopi v vojno. Že naslednji dan se na Sveti gori kot pomembni strateški točki nastanijo avstrijski vojaki. V eni uri morajo vsi cerkveni ljudje zapustiti svoja bivališča. Milostno podobo očetje frančiškani prenesejo v Grgar, misleč, da se bodo lahko kmalu vrnili. Po enem tednu jo v spremstvu p. Frančiška Ambroža z vojaškim avtomobilom odpeljejo do Svete Lucije (danes Most na Soči), odtod pa z vlakom v Ljubljano, kamor prispe 1. junija ob sedmi uri zjutraj. V frančiškanski cerkvi jo postavijo na oltar sv. Deodata vernikom v čiščenje.

Dne 5. junija padejo na Sveto goro prve italijanske granate. Ogenj, ki nastane pri artilerijskem obstreljevanju od 23. do 25. junija, uniči svetišče in samostan. Kmalu vrha Skalnice ni moč več prepoznati: postal je le kup razvalin. . .

1917 – Na soški fronti teče kri. Dvestoletnico kronanja svetogorske milostne podobe obhajajo v Ljubljani. Iz Stične pride goriški nadškof Sedej in sam begunec, z rojaki begunci – skoraj same žene in otroci – časti Marijo-Begunko. Slovesna procesija poteka tudi po znani ljubljanski Schellenburgovi ulici. (Tako se je Marija po dvesto letih zahvalila dobrotnici za podarjeni kroni.)

Dne 24. avgusta Sveto goro zasedejo italijanski vojaki in jo obdržijo do 27. oktobra (avstrijski prodor pri Kobaridu).

1918 – Dne 7. novembra Italija zasede Primorsko. Kljub zasedbi zavladala med ljudstvom mir in veselje, da je konec klanja. Nadškof Sedej ustanovi odbor za obnovo Svete gore, in mu tudi sam predseduje. Že naslednje leto, še preden si povratniki obnovijo svoje domove, začnejo na Sveti gori obnovitvena dela.

1921 – Dne 25. junija odkrijejo pri odstranjevanju ruševin znani ostanek plošče z Marijinim napisom in znamenji. (Danes je vzidan za velikim oltarjem.) Isto leto, 28. julija, ulijejo v Vidmu (Udine) iz avstrijskih topov, ki so ostali na Piavi, za Sveto goro štiri nove zvonove. Dne 9. oktobra se milostna svetogorska podoba poslovi od Ljubljane in pride v spremstvu nadškofa Sedeja v Gorico. Na Rojcah pri Štandrežu doživi veličasten in nežen sprejem.

1922 – Druga vmitev: dne 2. oktobra. Več kot stotisoč ljudi z vladiko Sedejem spremlja Kraljico na njeno goro, čeprav zaenkrat le v začasno kapelico. Pospremijo jo z besedami, ki jih je za to priložnost sestavila redovnica-pesnica m. Elizabeta Kremžar, uglasbil pa

Vinko Vodopivec: "Dobrodošla, Mati ljubljena, bodi srčno nam pozdravljena! . . ."

1924 — Slovenski frančiškani morajo zapustiti Sveto goro. Zamenjajo jih italijanski patri.

1928 — Dograjena je nova, triladijska svetogorska bazilika. Po velikosti je podobna prejšnji, dolga je 72, široka pa 22 metrov. Kdor je poznal nekdanjo, je lahko ugotovil, da je bila bolj preprosta, čudovito lepa. Novo baziliko posvetijo šele leta 1932, po smrti nadškofa Sedeja.

1938/39 — Štiristoletnica Marijinega prikazovanja pastirici Urški na Sveti gori. Italijanska oblast dovoli, da ob italijanski izdaji mesečnika "La Madonna di Monte Santo" izide tudi dvajset številčk tega priložnostnega glasila v slovenščini kot "Svetogorska Kraljica". Aprila 1939 dobi Sveta gora nove orgle in slikana okna. Marijino podobo so za glavne slovesnosti od 11. do 17. junija prenesli v Gorico. Navzoč je beneški patriarh kardinal Adeodato Piazza. Dne 18. septembra 1939 obišče baziliko Angelo Roncalli, tedanji apostolski nuncij v Turčiji in Grčiji, poznejši papež Janez XXIII.

1943/44 — Po razpadu Italije pridejo na Sveto goro partizani. V septembru odpeljejo vse patre. Dne 21. septembra prenese grgarski dekan msgr. Alojzij Filipič Najsvetejše in milostno podobo v Grgar, že naslednji dan pa jo partizani prek Trnovskega gozda prepeljejo v Ajdovščino. Tu doživi Svetogorska Kraljica nemško bombardiranje. Iz cerkve se mora zateči v naravno votlino v Gradišću nad Ajdovščino. Prvo soboto v oktobru se po šesturnem postanku v Vipavskem Križu vrne v Gorico. Dvakrat se poskusi vrniti na Sveto goro, a je obakrat le začasno. Prvič se mora umakniti na Kostanjevico pri Gorici že 19. oktobra, drugič pa aprila 1944 ob nemški zasedbi.

1947 — Dne 9. februarja italijanski frančiškani zapustijo Kostanjevico. S seboj vzamejo tudi svetogorsko

milostno podobo in jo zaupajo goriški stolnici. Določeno je, da se podoba dne 7. junija vrne slovesno na Sveto goro, a v noči med 6. in 7. junijem izgine iz goriške stolnice.

1949 — Svetogorska podoba se pojavi nepričakovano v Vatikanu. Izročijo jo nadškofu Montiniju, poznejšemu papežu Pavlu VI. Je v slabem stanju: opazni so sledovi vlage, cedrova deska, na katero je naslikana, pa je zlomljena. Dne 21. februarja 1950 izročijo podobo slovenskim frančiškanom. Ti poskrbe, da jo obnovijo v vatikanskih delavnicah. Poslikavo prenesejo z lesa na platno, kar sodi med najzahtevnejše obnovitvene postopke. Stroške plačajo slovenska dekleta in žene, zaposlene v Egiptu. Iz Rima mora podoba z diplomatsko pošto v Beograd, od tam pa v Ljubljano, kamor prispe 22. decembra. Med božičnimi prazniki je v frančiškanski cerkvi izpostavljena češčenju.

1951 — Tretja, slovesna vrnitev: dne 14. januarja se milostna podoba vrne na Kostanjevico, 1. aprila v Solkan in 8. aprila, kljub vsem protiromarskim ukrepom nenaklonjenih oblasti — ob udeležbi okoli dvajsetisoč vernikov, ki so premagali razne ovire — ponovno na Sveto goro. Napis na pročelju svetišča "Jaz pa stojim na gori kakor nekdanj" se je tretjič uresničil.

1977 — Svetogorska bazilika dobi nov križev pot s slikami iz 1765.

1978 — Za velikim oltarjem svetogorske bazilike odprejo kapelo Marijinega prikazanja. Goriška Mohorjeva družba izda povest Zore Piščančeve: Pastirica Urška. To je prva obsežnejša literarna obdelava svetogorske zgodovine.

1988 — Ob 450-letnici prikazanja je na škofijski ravni napovedano posebno "Svetogorsko leto", ki naj poži- vi češčenje Matere božje med našim ljudstvom. Na sveti večer pred božičem je bilo tudi na stroške ljudi dokončano asfaltiranje na nekaterih mestih razširjene ceste na Sveto goro.

PO BRANKU MELINKU v "Družini"

Naročila z neba

Odlomek
iz zgodovinske povesti
ZORE PIŠČANČEVE:
"PASTIRICA URŠKA"

PRVA pobinkoštna sobota v juniju, v Gospodovem letu 1539. Veter se je proti jutru umiril, vstal je dan, sončen in lep. Urški se je zdelo, da so še kamni zacveteli, ko sta s lepim Janom gnala ovce proti vrhu Skalnice.

"... Jan, ko bi videl to, kar jaz zdaj gledam! Postojva, da ti vse razložim. Naša vas se prebuja, sonce je ni še popolnoma doseglo. Banjska planota pa je vsa v soncu. Bele steze se bleščijo med novim zelenjem žitnih polj in travnikov. Hiše so kot igračke. Še grad pri Sv. Petru je manj mrk. Zdi se, da okna bolj prijazno gledajo v svet. Pa ta vonj svežih trav, kako je prijeten. Na, vzemi, to je ožepka, ki tako lepo diši!"

Jan je vzel iz Urškinih rok vejico dišečega ožepka in ga mel med prsti: "Prijetno diši kot vsa naša gmajna. Ne vidim je, a jo čutim. Po svoje jo gledam in sem srečen, da živim, čeravno..."

"Ne povej do konca svoje misli! Morda je tvoj svet lepši od mojega, kako bi rekla, poduhovljen, brez vsake navlake, jasen in čist kot se tudi meni danes kaže. Jan, zapojva kaj v zahvalo Bogu za ta prelepi dan, za najino zmago," je tiše dodala in z jasnim glasom začela peti:

"So ptički veseli,
vsi božji angeli,
vsi nebeški duhovi.
Svet je Bog, tebi čast in hvala
na večne čase. Amen."

Tudi Jan je zapel. Potem sta pesem ponovila, enkrat, dvakrat in še in še. Urškino veselo razpoloženje je zajelo tudi njega. Ni ga več težila misel na svoje nebogljeno stanje, hodil je za Urško tako gotovo, kot bi ga dvigala nevidna sila.

Že sta dospela na vrh Skalnice in sedla na priljubljeno mesto, kjer je bil najlepši razgled od zasnenežnega Krna in komaj zaznavnega Triglavskega pogorja v ozadju, pa prek Banjske planote, skalnatega Sabotina in furlanske nižine, modrozeleni Soče in goriškega gradu, prav daleč tja do morja.

"So hribi še zasneneženi?" je vprašal Jan.

"Še. Krn je tako bel, da ne vidim na njem niti krpi-ce kopnega."

"Tu pa je že poletje; zgodnje poletje in sonce tako prijetno greje, da ti prežene vso nejevoljo iz srca."

"Tudi jaz sem danes tako vesela, da bi kar pela in molila ter hvalila Stvarnika, ki nam je ustvaril ta prelepi svet."

Na glas sta zmolila k angelu varuhu, nato pa še Marijo počastila: "Žegnana Marija, gnade si polna..."

Ovce so se oddaljile, da tega niti opazila nista, tako sta bila zatopljeni v molitev. Nenadoma je nekaj zavrhlo v ozračju, kot bi se v jasno jutro dvignil vihar. Urško je čudno spreletelo. Planila je kvišku.

"Tu me počakaj, za ovcami pogledam. Nič več jih ne videvam; kam so vendar zašle?"

Tekla je prav do najvišjega vrha Skalnice. Jan je slišal samo udarce lesenih cokelj ob kamnita tla, potem je bilo spet vse tiho, tako tiho, kot bi se čas ustavil in svet okamenel v nedoumljivi skrivnosti.

Jan je pokleknil na zemljo in zastrmel z vsemi čuti v to skrivnostno pričakovanje.

Urška je že od daleč zagledala ovce tesno združene v polkrogu na najvišji strmini.

"Kaj jim je, kaj slutijo morda vihar?" se je zaskrbljeno ozirala v nebo, ki je jasno od obzorja do ozvo' bilo razpeto nad njo. Nenadoma je obstala. Kolena so ji kleknila in pokleknila je na zemljo, kajti lepšega prizora niso še videle njene oči. Na skali je v bleščečem oblaku stala čudovito lepa žena z otrokom v naročju.

Če bi jo gledala do sodnega dne, bi se Urški zdel čas prekratek za toliko krasoto.

Je li grofica Jadviga z otrokom? Ne, ne, lepša je in grofica bi hoje v hrib ne zmogla. Čudovita žena se Urški smehlja in jo vabi bliže. Njena bela obleka, obrobljena z zlatimi našivi, se blešči, da ji kar vid jemlje. Tudi detece ima belo obleko z zlatimi našivi. Bel pajčolan delno pokriva tudi otroka, ki ga žena drži v desni roki. Lepa zlatokostanjeva kita ji pada prek levih prsi, ki jih ljubko oblikuje zlat pas, s katerim je prepasana.

Urška je vsa zmedena, vendar neizmerno srečna. Ovce klečijo v polkrogu okoli žene. Ne, to ni navadna žena, to je božja prikazen, to je . . .

Urška vstane in se spet vrže na kolena ob spoznanju, da to ne more biti nobeno zemsko bitje. "To je Mati božja z Jezuškom," čuti v dnu duše. Strmi in čaka.

Tedaj zasliši glas, tako mil in obenem brezpogojno ukazovalen:

"Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosil!"

Levica čudovite Gospe je stegnjena proti kraju, kjer še vedno klečijo ovce.

"Bom," jeclja Urška in zre v sijaj, ki ga je pustila nebeška prikazen.

"Mati božja, Mati božja," šepeta Urška in čuti vso težo svetega naročila, ki je v hipu preusmerilo njeno skrito, preprosto življenje v življenje Marijine poslanke.

"Reci ljudstvu . . . reci ljudstvu . . ." Urška ječi v nemoči in strahu. Kako naj stopi pred ljudi, kako naj jim govori, da ji bodo verjeli?

Tedaj jo spet prešine kot ognjena reka. V svojem slabotnem telesu začuti moč, da bi šla čez hribe in doline, do zadnje samotne kočice in vsem povedala Marijino naročilo. Marija tako hoče, Marija mi to ukazuje.

Ovce so se že davno razkropile po hribu in se mirno pasejo, ko se Urška dvigne, da pogleda za Janom.

Jan je še vedno na istem mestu. Na zemlji kleči in strmi v nebo.

"Kaj si doživela, Urška?"

"Jan, ti veš?"

"Slutim, da se je nebo približalo zemlji."

"Da. Nebo se je približalo zemlji. Mati božja mi je naročila, naj ljudem povem, da ji na tem mestu sezdajo hišo."

"Tu na Skalnici? Ali je to mogoče?"

"In jo milosti prosijo," zaključí Urška, ki se ji nobena stvar ne zdi več nemogoča. "To je sedaj moje poslanstvo, Jan. Za to bom odslej živela in tudi umrla, če bo treba."

Jan ne sprašuje po podrobnostih. Ne more. Sluti, da so to skrivnosti, tako velike in svete, da jih človek v prvem trenutku ne more razodeti. Z vsem svojim bitjem pa veruje.

"Pomagaj ti bom, ali hočeš?"

"Spremljal me boš na poti k ljudem."

"Spremljal te bom!"

Urška nič ne vpraša, kako jo bo spremljal s svojimi slepimi očmi. Danes v vse veruje, v vse upa.

"Pojdiva, Jan, najino poslanstvo se mora takoj začeti!"

In šla sta navzdol, ko je sonce najvišje stalo in se dan še ni nagnil. Ovce so jima pohlevno sledile. Nista prepevala kot na poti v hrib, tudi molila nista. Bila sta resna in tiha, zakaj skrivnosti so tihe in neme. Tako sta prispela v vas kot poslanca z neba, poslanca preblazene Device.

"Babica," se je Urška vrgla v objem stare Barbe, "Mati božja mi je naročila, naj ljudem povem . . ." Več ni mogla povedati. Babica jo je z odločno roko odrinila od sebe in ji ostro pogledala v obraz. Urškin obraz je bil miren in zbran, nebeška milina je bila razlita čezenj.

"Govori, kaj se ti je pripetilo?" je babica zaslutila resnico v njenih besedah.

"Res je, babica, Mati božja mi je naročila."

"Ti si videla Mater božjo?" je zatrepetal babičin glas.

"Da, videla sem jo in mi je naročila, naj ljudem povem, da ji na Skalnici zidajo hišo in jo prosijo milosti."

Babica ni mogla do besede. Urška ni še nikoli lagala. Pogledala je Jana, ki je tiho stal ob vratih, še ves presunjen od prečudnih dogodkov na Skalnici. V svoji nemoči je skušala najti pri njem pomoči.

"Jan, govori, si tudi ti kaj slišal?"

"Ne, babica, nič nisem slišal, a trdno sem prepričan, da Urška govori resnico."

"Otroka moja, otroka moja," je v neizmernem presenečenju hlipala babica, "da na stara leta še kaj takega doživim! Mati božja se je prikazala naši Urški, pa prav tebi, prav tebi! . . ." Ni mogla do besede.

Na mah se je hiša napolnila z ljudmi. Le od kod so se vzeli, kako so zvedeli? Vsi so silili v Urško, se je dotikali, kakor da bi bila že sveta stvar. S polja sta prihitela Jakob in Tereza, prišla je Janova mati Jera.

"Povej, Urška, kakšna je Mati božja?"

"Urška, ali si jo razumela? Praviš, da ti je govorila v našem jeziku?"

"H gospodu vikarju moraš, Urška!" se je zdajci oglasil moški glas, ki je vse ostale prepil.

"Seveda pojdem, jutri zarana bom že pri maši v Zagradu."

"Vsi pojdemo jutri s tabo in povemo gospodu, kakšna čast nas je doletela."

"To ni nobena čast, ljudje," se je oglasil Jan. "To je božje naročilo in Marijin ukaz. Vsak po svojih močeh mora prispevati, da se to čimprej uresniči. To bo za vse velika žrtev. Ko bo cerkev dokončana, bomo lahko govorili, da nam je v čast. Marija hoče od nas najprej žrtve in pokoro."

Začuden so ljudje strmeli v Jana.

"Saj govoriš kot naš gospod vikar," so se križale ženske, kot da bi čudežev danes ne bilo še konec.

Vso noč so ljudje oblegali Piskovo hišo pod Skalnico. Prišli so ljudje iz Britofa, iz Gorenje vasi in Zdence, iz Biteža in Dola, iz Podgozda in še iz oddaljenega Čepovana so se na poti domov ustavili v Grgarju. Kot silovit orkan je šlo prek vse dežele: Mati božja se je prikazala na Skalnici.

Razvoju v rodni domovini ni lahko slediti, toliko je hitrih in včasih popolnoma nepričakovanih potez. Da bomo o razmerah vsaj delno na tekočem, rad ustrezem željam bralcev in tu objavljam del poročil, ki so v začetku maja prišla iz Ljubljane za slovensko oddajo našega radia EA. Zanimive so.

PRVOMAJSKE praznične dneve je vsak izkoristil nekoliko po svoje, večini pa jo je zagodlo vreme. Malo je bilo dežja, celo nekaj snega v višjih legah, nekaj oblakov in le malo sonca. In kot se rado zgodi: ko je bilo praznikov konec, je posijalo sonce.

Kadar so taki prazniki kot so bili prvomajski, so tudi številna zborovanja in srečanja, na katerih spregovorijo znani politiki. Tudi letos so bila in tudi letos so govorili politiki. Bila pa so slabo obiskana in politiki niso povedali prav nič novega, tako da lahko s te plati na praznične dneve mirne duše pozabimo. In ker tudi po praznikih ni bilo kakšnih posebnih dogodkov, se za nekaj trenutkov ustavimo pri obletnici. Dne 4. maja je namreč minilo devet let od smrti predsednika Josipa Broza Tita, ki je s svojo osebnostjo in delovanjem prav gotovo utisnil glavni pečat povojni Jugoslaviji. In kot se zgodi vedno po smrti znanih politikov, se ocenjevanje njihovega dela začne po nekaj letih. Tako je tudi v Jugoslaviji. In medtem, ko ga eni še vedno kupejo v zvezde, so drugi zavzeli do njega, do njegove zapuščine, skrajno odklonilno stališče. Resnica bo najbrž nekje vmes: bil je pač moder politik, ki je znal voditi tudi državo, obenem pa je seveda delal tudi napake. Sicer pa ocenjevanje njegovega dela za sedanji trenutek v Jugoslaviji niti ni več tako pomembno. Drži pa dejstvo, da je Jugoslavija po njegovi smrti

Ljubljana se oglašča

zdrsela navzdol, najprej gospodarsko, v zadnjem času pa tudi politično.

Razprtije, ki so bile včasih prikrite in tudi poravnane s Titovo avtoriteto, so brezglavo izbruhnile na dan in skalile medsebojne odnose. In kakor koli obračamo, del Jugoslavije se trdovratno oklepa avtoritarnega režima, drugi del pa teži k demokratizaciji življenja na vseh področjih. Ta bitka teče že nekaj let, zmagovalec pa še ni znan. Predvsem pa procesi demokratizacije vedno tečejo veliko počasneje, kot obratno. Medtem, ko smo v Sloveniji že dosegli neko stopnjo demokracije, pa so ponekod šele na začetkih. A še v Sloveniji je veliko iskanj prave poti, kajti preprostega recepta seveda ni.

Najbrž bi bilo veliko lažje, če ne bi bili v tako hudi gospodarski krizi. Nova vlada je sicer potegnila nekaj pametnih potez in dosegla prve rezultate, zlasti pri oživljanju proizvodnje. Inflacija pa se ne da zlahka: podatki so dokaj slabi, saj je inflacija konec aprila dosegla že 490%. Morda bo lažje, če vam povem, da je avstralski dolar zdaj vreden okoli 8.500 dinarjev.

A naj si tisti, ki namerava obiskati domovino, ne misli, da bo za en dolar dobil kaj več kot med zadnjim obiskom. Podražilo se je namreč prav vse. Natančni statistiki so celo izračunali inflacijo za Slove-

nijo, kjer so cene najvišje v državi. Če bi se nadaljevala v aprilskem tempu, bi bila letna stopnja nad 2000%. Skratka: dinar je zaplesal hiperinflacijski južnoameriški ples. V teh razmerah je najbrž tudi najbolj smotno, da se vlada ni odločila izdelovati kakšen poseben protiinflacijski program — noben dosednji namreč ni bil uspešen, ampak bodo tudi vsi njeni drugi ukrepi vsebovali protiinflacijsko delovanje. Sicer pa je gospodarska kriza očitno začela spodjedati tudi zaposlovanje. V Jugoslaviji je bilo namreč februarja za 0,1% manj zaposlenih kot v enakem času lani — in to kljub vsem resolucijam in načrtom o večjem številu zaposlenih. Kriza pač pomeni čisto drugačen način obnašanja, vsekakor pa se ne meni dosti za resolucije in podobne zadeve.

In v takih razmerah bo 15. maja nastopilo novo državno predsedstvo in z njim tudi predsednik predsedstva — dr. Janez Drnovšek. Nič kaj lepi obeti za lahko delo niso to, vendar — če se spomnite — je bil Drnovšek v svojih izjavah optimist; in ker je gospodarski izvedenec, lahko upamo, da ima vsaj na tem področju prav.

Sicer pa bo kar kmalu minilo leto dni od znanega zaprtja in sojenja četverici na vojaškem sodišču v Ljubljani. Primer še ni dokončno rešen. Sodba je sicer izrečena, a izvršitev sodbe so večkrat preložili, predvsem iz zdravstvenih razlogov. Zdaj pa kaže, da so vse pravne možnosti za prelaganje izvršitve obsodbe izčrpane. Medtem je prišlo tudi novo sporočilo odbora za varstvo človekovih pravic, ki pravi, da bodo v ponedeljek, 8. maja, na Trgu osvoboditve pred ljubljansko univerzo organizirali protestno zborovanje z naslovom: Svoboda četverice — naša svoboda! Soorganizatorji zborovanja so: Mladinska organizacija, Društvo pisateljev, Slovenska demokratična zveza, Slovenska kmečka zveza, Socialno demokratska zveza Slovenije, Slovensko krščansko socialno gibanje in Zveza slovenske kmečke mladine. Odbor je tudi sporočil, da je škofovsko sodišče odločilo, da se mora Ivan Borštner 16. maja zgledati v odprtem oddelku zapora v Hotemežu. Ivan Borštner vojaškemu sodišču ne priznava legalnosti in legitimnosti in se prostovoljno ne bo odzval na prestajanje zaporne kazni, pravi sporočilo odbora.

/Po zadnjih poročilih so enega od četverice, Janez

za Janša, dne 5. maja pod prisilo odvedli v zapor. V ponedeljek 8. maja pa se je na Trgu osvoboditve v Ljubljani k protestu kljub prepovedi Sekretariata za notranje zadeve zbralo nad 10.000 ljudi. Op. ur./

Naj dodamo še nekaj misli iz uvodnika letošnje aprilske številke "Naša Slovenija/Nas delavec", revije za delavce na začasnem delu v tujini, ki jo v Ljubljani izdaja RK SZDL Slovenije. Urednik Ludvik Škoberne takole dopolnjuje našo sliko o razmerah v domovini:

... KO danes v tujini pišejo o Jugoslaviji, pogosto omenjajo, da si v naši državi stojita nasproti v osnovi dva različna koncepta prihodnjega razvoja. Na eni strani so tisti, ki terjajo čiste račune, gospodarsko uspešnost ter vključitev v sodobne evropske (in svetovne) tokove, na drugi pa so zagovorniki "distributivnega socializma", v katerem naj prevlada načelo "enakopravnosti v revščini", pri čemer naj bo partija glavni (če ne edini) razsodnik o tem, kaj je za ljudi dobro in kaj ni, kaj naj vedo in česa ne... Pri tem je zanimivo, da se zagovorniki "realsocialističnega modela" sprenevedajo in nikakor nočejo sprevideti, da se doslej prav nobena socialistična država, ki je sledila tej logiki, ne more pohvaliti z kdove kakimi uspehi. In še zlasti s tako "razvojno usmeritvijo" niso zadovoljni ljudje, ki na koncu koncev plačujejo zavožene in megalomanske naložbe.

Gospodarske uspešnosti ni brez demokracije, v današnjem času je ta zveza še posebej izrazita. Sodobna tehnologija pač terja svobodnega, ustvarjalnega človeka. In kljub nasprotovanjem se postopoma to spoznanje uveljavlja tudi v Jugoslaviji. Naj ne zveni neskromno, če rečemo, da najbolj prav v Sloveniji. Vrsto primerov bi lahko našteali, najbolj svež primer pa so volitve novega člana predsedstva SFRJ iz Slovenije.

To bo 39-letni Janez Drnovšek, ki se doslej ni kaj prida ukvarjal s politiko. In najbrž je prav v tem eden od glavnih razlogov, da so mu ljudje na splošnih (in tajnih) volitvah dali več glasov kot Marku Bulcu. Naj zveni še tako grobo, prišel je čas, ko se bodo morali "preizkušeni kadri" dokončno posloviti. Če bi to storili že prej, bi bila naša kriza najbrž lažje rešljiva in o Jugoslaviji bi v svetovnem tisku lahko pisali nekoliko prijazneje, kot pišejo danes.

OBISK V QUEENSLANDU — Slovenska maša, ki je bila v soboto 29. aprila v **Surfers Paradise**, je bila izredno dobro obiskana. Z veseljem opazujemo — tako verniki kot tudi patra in sestre, da je tukaj že kar lepa skupina rojakov, ki skoraj redno obiskujejo slovensko službo božjo. Med sabo so dobro povezani in se čutijo eno. Večina njih se je sem priselila iz Melbournu in drugih krajev, ter so se mnogi poznali že prej. — Po slovenski maši na Zlati obali nas je družina Gjerek povabila na zakusko na njihov dom v Southport. Tako smo se res počutili kot ena družina. Med srečanjem je bilo obilo dobre volje, klepeta in pesmi. Gjerekovim iskrena hvala. — **Brisbane** je imel slovensko mašo naslednji dan, na nedeljo 30. aprila. Tudi tu je bila udeležba kar lepa. In vsi so radi sprejeli sodelovanje pri branju beril in napovedovanju prošenj vernikov. Ker je bilo tik pred majem, smo seveda zapeli že tudi nekaj majniških pesmi, ki jih je predlagal organist Stanko Sivec. Z njegovo spremljavo na orglah je lahko peti. Ob oltarju pa tudi tokrat ni manjkalo bandero brezjanske Marije Pomagaj. Redno ga k slovenski maši pripelje zvesta Marija Andreis in tako nadaljuje tradicijo Plutove družine, ki si je štela v čast, da je vsa leta za brisbansko slovensko družino bandero hranila ter prinašala k verskim srečanjem. — Po brisbanski maši so se rojaki kar nekaj časa zadržali pred cerkvi. Mislim, da bi bilo primerno ponovno organizirati čajanke, kjer smo se v preteklosti srečali po vsaki maši in poklepotali.

Škoda, da ni tokrat bila služba božja na prvo ali tretjo nedeljo meseca, ko bi lahko imeli slovensko mašo tudi na slovenskem hribčku v Cornubiji. Upam, da se bo v bodoče to dalo urediti po medsebojnem dogovoru med našim verskim središčem in odborom "Planinke". — Hvaležen sem, da so tudi po brisbanski slovenski radijski oddaji omenili čas in kraj slovenske službe božje, najsibo na Zlati obali ali v Brisbanu. To le marsikoga spomni, da pride slovenski duhovnik.

PROJECT COMPASSION — naša postna akcija — je letos prinesla lep znesek 1,040.— dolarjev, kar smo seveda že oddali na pristojno mesto. Nabirka za Sveto deželo na veliki petek pa je v naši cerkvi prinesla 346 dolarjev, v Figtree pa 84 dolarjev. Bog povrni vsem, ki ste darovali pri teh nabirkah.

NOVA STREHA na naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu je trenutno naša najnujnejša potreba. Doslej je okrog štirideset rojakov darovalo v ta namen. Medtem smo dobili arhitekta, ki je napravil načrt, da načrt izpeljejo, pa so se resno zavzeli Bruno Bolko, Rajko Smuk in Henrik Jurišević. Ko boste to brali, bo imel zadnji v svoji delavnici že pripravljen material (razen gornje pločevine, ki jo bo pozneje naročil Rajko Smuk). Ko to pišem, cena za obnovo strehe še ni

SV. RAFAEL

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147*

*Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

znana. Rojakom se toplo priporočam za darove, da bomo stroške zmogli. Nujnost strešne obnove pa razume vsakdo, ki hodi redno v našo cerkev.

ZIMSKI TABOR za mladince organizira naše versko središče. Bo od 20. do 25. avgusta v Snowy Mountains za mladino nad 16 let starosti. Prenosišče imamo rezervirano v župnijskem središču v Jindabyne, kuhinjo bomo morali organizirati sami, da bodo stroški manjši. Za prevoz tja in nazaj mora vsak poskrbeti sam. Kdor se zanima za udeležbo, naj se čimprej prijavi v našem verskem središču.

SESTRA HILARIJA se je oglasila iz domovine in vse rojake lepo pozdravlja. Na tem zasluženem dopustu je na sestrskem kapitlju zastopala ostale naše sestre v Avstraliji. Ob tej priliki je bila izvoljena nova provincialna predstojnica, sestra Avrelia Pavel FBS, ki je doslej več let delovala med slovenskimi izseljenci v Švici in bila v pomoč tamkajšnjemu slovenskemu duhovniku. Iskreno ji čestitamo k izvolitvi. Verjetno jo bomo v naslednjih letih kdaj srečali, saj jo bo skrb za sestre gotov pripeljala tudi v Avstralijo. Sestra Alma, ki je bila doslej predstojnica province, je pa postala namestnica provincialke. — Sestra Hilarija bo 29. junija v mariborski stolnici prisostvovala mašniškemu posvečenju svojega nečaka Ivana Platovnjaka, naslednjo nedeljo pa seveda njegovi novi maši. Vsa leta bogoslovnega študija ga je podpirala z molitvijo in tudi darovi ter mu s tem pomagala do oltarja.

DOPUST IN OBISK svoje ostarele mame bom imel od zadnjega maja do avgusta. Medtem me bo nadomeščal p. Ciril, v pomoč pa mu bo prišel za čas moje odsotnosti iz domovine p. Bernard Goličnik, ki ga v delo ne bo treba vpeljevati, saj naše razmere že pozna. Priporočam se v molitev za srečno pot in povratek!

POROKE – **Nicholas Vassallo**, Horsley Park, NSW, rojen v Sydneyu in krščen v Drummoyne kot sin Austina in Rose r. Camilleri, in **Stephanie Andrejaš**, Badgery's Creek, NSW, rojena in krščena v Siersdorf v Nemčiji kot hčerka Franca Andrejaš in Hildegarde r. Zantis. Priči sta bila Charlie Vassallo in Kristina Andrejaš. Merrylands, s poročno mašo 15. apr. 1989.

Walter Albin Šuber, Chipping Norton, NSW, rojen in krščen v Kopru kot sin Albina in Alde r. Kozlovič, in **Christine Cathy Berginc**, Enfield, NSW, rojena v Sydneyu, krščena v Enfieldu kot hčerka Petra in Cvetke r. Bukovec. Priči sta bila Robert Šuber in

Sylvia Linda Jamšek. Merrylands, med poročno mašo 30. aprila 1989.

Nenos David, Fairfield, NSW, rojen in krščen v Bagdadu, Irak, kot sin Pavla Rehana in RayeAghabek, in **Irena Kolenc**, Fairfield, NSW, rojena in krščena v Novem mestu kot hčerka Avgušтина in Martine r. Andrejčič. Priči sta bila Douglas Aprim in Shamren Rossek. Merrylands, med poročno mašo v nedeljo 7. maja 1989.

Vsem trem parom iskrene čestitke. Želimo jim obilo božjega blagoslova na njih življenjskih poteh.
P. VALERIJAN

POROČILO iz

PERTH - a

/Dnevniški zapiski/

ZADNJI dan marca 1989 sem v poznih večernih urah pripotoval z Ansettovim letalom v glavno mesto Zahodne Avstrije – v Perth. Vedno se veselim te poti, ker vem, da me tam z veseljem pričakuje lepa skupina rojakov, pa tudi kar nekaj znancev med Avstralci, Avstrijci, Hrvati in Poljaki imam tam. Prijetno je bivanje pri gostoljubnih ljudeh kot sta to Slavko in Anica Tomšič. Pri njih sem spoznal predsednika Society of St. Vincent de Paul za vso Zahodno Avstralijo, ki bo sredi maja za nekaj dni tudi moj gost v Sydneyu.

V Perth sem prišel z namenom, da se srečam z našimi ljudmi v cerkvi in izven nje. Da skupaj praznujemo slovensko veliko noč na belo nedeljo, 1. aprila. Prinesel sem jim novo bandero. Seveda vsak tak obisk vsebuje tudi polno srečanj zlasti z bolnimi in ostarelimi. Mešani zbor, ki ga z ljubeznijo vodi gospa Mary Stockbauer, je imel že pred mojim prihodom nekaj vaj. Tako je na belo nedeljo odmevalo velikonočno zmagovalstvo v cerkvi sv. Kierana v Osborne Parku po slovensko. Zvečer pa smo imeli prijetno srečanje v dvorani Slovenskega kluba.

V nedeljo sem pri maši ljudem povedal, da bom za tri dni "pobegnil" iz Perth. Hotel sem v teh dneh storiti tudi nekaj za svoj študij – ena izmed dvajsetih nalog, ki so mi jih naložili profesorji ljubljanske bogoslovne fakultete, me namreč obvezuje, da študiram inkulturacijo in prilagoditev bogoslužja v aborogenskih katoliških skupnostih. In tako sem v ponedeljek, dne 2. aprila, z avtom odpotoval iz Perth proti severu. Spotoma sem si ogledal še znameniti Nambung narodni park in Pinnacles puščavo (okrog 300 kilometrov iz Perth). Zvečer sem prispel v Geraldton in imel v

torek pogovore z župnikom stolne župnije sv. Frančiška Ksaverija ter škofom Barryjem Hickeyem. Seveda sem z veseljem sprejel škofovo vabilo k njegovi mizi za kosilo. Kot Dolenjec in frančiškan, ki ima posluš za božje darove, sem skočil do najbližje "zidanice" in preskrbel božjo kapljico za ta naš škofovski obed. Škof je bister, mlajši "lokal boy", nenarejen in preprost, ki mi je znal veliko povedati o pastoralni med Aborigeni. V Geraldtonu je okrog 10% prebivalcev (nad 2000) domačinov. Seveda pa je velika razlika med Aborigeni, ki živijo v mestu in njegovi okolici ter med ostalimi, ki živijo v notranjosti dežele. V svoji knjižnici ima škof kar precej literature, ki me zanima in sem si nekaj naslovov tudi izpisal.

Popoldne sem imel pogovor z bratom Barryjem Hallom, ki dela v apostolatu med Aborigeni v Geraldtonu. Seveda ne morem tu opisovati mnogih novih spoznanj – to bo vsebina moje naloge. Povem naj le še to, da sem se v torek zvečer peljal še kakih dvesto kilometrov, do palotinskega misijona za aborigenske otroke, v Tardun. To je veliko misijonsko področje (nad 2600 hektarjev zemlje, kjer uspeva pšenica in se pase dva tisoč ovac). Dva duhovnika, trije redovni bratje in dvanajst laičnih misijonarjev oskrbujejo na leto od 70 do 80 aborigenskih otrok. V okviru misijona je državna osnovna šola, učence srednje šole pa vozi brat vsak dan z avtobusom v 70 kilometrov oddaljeni kraj Morawa. Ves večer sem preživel v pogovorih z otroki in mladino ter misijonarji. V sredo popoldne mi je brat razkazal delavnice, polja, naprave za namakanje... S patrom sva obiskala šolo.

Pa naj zapustim sedaj ta moj prelepi spomin na mlade Aborigene ter se spet vrnem v Perth k svojim rojakom.

V četrtek zvečer smo imeli sveto mašo ob pol osmih, po maši pa romanje na Sveto goro pri Gorici. Ob diapozitivih seveda, ki so nam prikazovali lepoto tega božjepotnega kraja in vse, kar od tam zazna človekovo oko. Spoznavali smo začetke, zgodovino

Vsaj del skupnosti z novim banderom je p. Ciril še mogel "ujeti" v svojo kamero /Perth, 9.4.1989/

in sedanost tega koščka slovenske zemlje, ki si ga je pred 450. leti izbrala Marija, ko je naročila pastirici Urški Ferligojevi iz Grgarja: "Povej ljudem, naj mi tukaj postavijo hišo in prosijo milosti!" Na tem "romanju" nas je bilo nad 80 - in veliko mladih, kar je posebej razveseljivo. Drugi del večera - tja čez enajsto uro - smo preživeli skupaj v župnijski dvorani. Gospe so prinesle dobrot, moške pa dobro kapljico. In ob slovesu so mi dejali: "Pater, tako bi moralo biti večkrat!" Prikimal sem.

V soboto zvečer sem bil gost slovenskega radijskega plesa v Slovenskem klubu. Lepo pripravljen večer, v vsej eleganci in že kar razkošju (od vstopnic do seviranja in prebogat večerje), le škoda, da ni bilo več rojakov. Zaradi nekaterih osebnih zamer pa res ne bi smela trpeti slovenska beseda. So pa ta dobrodelen večer v lepem številu podprli člani avstrijskega kluba; tudi oni radi poslušajo slovensko glasbo. Gospod Božo Hladin in gospa Cirej se res trudita v pripravljanju popularnih slovenskih petkovih oddaj.

Nedeljo, 9. aprila, sem oklical za **slovenski dan**. Že dolgo so si rojaki v Perthu želeli imeti svoje bandero. Zato sem zaprosil dobrega prijatelja inženirja-arhitekta Cveta Mejača iz Queenslanda, mu razložil svoje ideje, ki jih je on potem mojstrsko utelesil in tudi za bandero na platno naslikal podobo brezjanske Marije Pomagaj. Bandero je potem z ljubeznijo izdelala avstralska umetnica Kathryn Hailey iz Canberre, ki sem jo spoznal ob naši lanskoletni likovni razstavi.

Na eni strani bandera je v osredju podoba Marije Pomagaj, na vrhu je značilni napis Slovenija z lipovim listom, pod podobo pa napis: Marija Pomagaj, prosi za nas! Na drugi strani so med seboj povezane barve slovenske zastave: bela, morda, rdeča. V belem

polju so zvezde Južnega križa, v modrem napis W. A. (Zahodna Avstralija), v rdečem pa slovenska narodna ornamentika in tam nekje črki D. P. (Displaced Persons). Kar večina naših ljudi je na svoji poti v Avstralijo najprej prišla v Fremantle brez državljanstva - nanje je ta spomin na slovenskem banderu v Perthu.

Med slovesno sveto mašo sem v pridigi govoril o slovenskem značaju ter o preobrazbi slovenske identičnosti (po Antonu Trstenjaku), nato pa sem blagoslovil bandero, ki naj Slovence Zahodne Avstralije in njihove prijatelje povezuje. Spremlja naj jih na romanju narodov vsako leto v New Norcia, ter pri raznih cerkvenih slovesnostih in pobožnostih, ki jih bo kdaj pripravil Slovenski cerkveni svet v Perthu - sedanji predsednik je Silvo Bezgovšek s sodelavci Zlato Agrež, Milj Stockbauer in Maksom Kočarjem. Slovensko bandero pa bo po svoje močno spregovorilo tudi na pokopališčih, ko se bodo rojaki poslavljali od svojih pokojnih.

Po maši je prejel zakrament svetega krsta **Stevie Antoni Aleksovski** (rojen 22. maja 1985 - oče Steve Aleksovski, mati Anica Strnad; botra sta bila Karel in Marija Holvet).

Po slovesnosti v cerkvi (okoli 120 do 140 ljudi) smo se mnogi odpravili v Slovenski klub. Tam so nam servirali kosilo, pa pogovarjali smo se in načrtovali (kar za cel mesec bi radi imeli slovenskega duhovnika med seboj, če ga že ne morejo dobiti za stalno), potem pa so se začeli tudi uradni poslovnili nagovori: predsednik kluba, ljubeznivi Tone Križman in predsednik Slovenskega cerkvenega sveta Silvo Bezgovšek sta spregovorila - Silvo nas je spravil tudi v smeh. V slovo sem spregovoril še sam: Res, bilo je lepo, pa upajmo, da spet bo. Hvala!

P. CIRIL

IZPOD TRIGLAVA

SVETA GORA letos za svojo 450-letnico že privablja romarje in jih bo do konca leta še veliko privabila na svoj vrh k Marijinemu božjepotnemu svetišču. Verniki so zato z veseljem lani podprli popravilo in asfaltiranje ceste, da je božja pot lažje dostopna. Prav tako so bili na spomlad veseli obvestila Avtoprometa Gorica, da je začela obratovati nova avtobusna proga primestnega prometa v Novi Gorici. Vsako nedeljo ter na cerkvene in državne praznike bo avtobus trikrat na dan vozil od železniške postaje v Novi Gorici na Sveto goro in nazaj. Vožnja na eno stran traja pol ure, ustavljal pa bo avtobus na postajah mestnega prometa ter blizu cerkve v Solkanu in na Prevalu. Tako bo lahko marsikdo lažje in večkrat poromal v Svetogorski Kraljici za njen visoki jubilej.

CELJANI bodo dobili središče nove župnije: cerkev Sv. Duha, za katero je temeljni kamen položil na cvetno nedeljo mariborski škof Kramberger. Tako se celjskim vernikom končno le uresničuje štiridesletna želja. "Vajeni smo bili rušenja in ne graditve," je v pozdravnem govoru preprosto povedal predstavnik faranov. In ker je bila slovesnost ravno na cvetno nedeljo, so mladi Celjani okrasili vse stavbišče z zelenjem in butarami, med katerimi so nekatere skoraj tekmovala s samim žerjavom, ki je stal sredi gradbišča. Največja butara je merila kar šestnajst metrov — na ramah so jo prinesli štirje korenjaki, tako je bila težka.

MLADINA postaja v Sloveniji vse bolj glasna in hoče pokazati svoje nezadovoljstvo: kar se je dolgo časa kuhalo v narodu, zdaj bruha na dan. Ne le v Ljub-

ljani, tudi na podeželju. — Nedavno smo brali o "Mladinskem plakatu", ki je vznemiril voditelje krajevne skupnosti Nazarje v Savinjski dolini. Kaj bi je ne, saj so plakati, ki so bili razobešeni po občini, nosili gesli: "Vsaka mladina ima svoj lepši jutri!" in "Vsaka partija ima svoj konec!" Pa tudi zahteva, naj vendar kaj stori mozirska postaja milice, ni dosegla ničesar: komandir Postaje milice Mozirje je namreč ugotovil, da ni pravega razloga za odstranitev plakatov, četudi sta gesli na njih očitno le preveč provokativni za okolje. . .

Še pred par leti bi moral komandir postopati drugače, ali pa bi bil ob službo. Če bi si takrat sploh kdo upal razobesiti kaj podobnega. Časi se res čudno in hitro spreminjajo. . .

V MARIBORU se pritožujejo, da imajo Glasbene šole premalo učencev. Vzroki naj bi bili prostorninska kriza in pa pomanjkanje denarja za plačo profesorjem ter nabavljanje glasbil, ki jih učenci uporabljajo pri pouku. Denar morajo po pravilih preskrbeti občine, ki v ta namen dobivajo podporo Izobraževalne skupnosti Slovenije. Ta jo Mariboru dodeli samo 4%, občina mora prispevati 91%, ostalih 5% pa pade na starše učencev.

PREŠERNOVE NAGRADE so letos prejeli sledeči: kostumografinja Alenka Bartl za življenjsko delo, Mojmir Lasan za baletne ples in Rudi Šeligo za svoja dramska in prozna dela. Nagrajenci Prešernovega sklada pa so Emil Baronik, Milan Dekleva, Maja Haderlap, Herald Draušbaher, Veronika Drolc, Franci Slak, Marija Lucija Stupica, Maks Strmčnik, Vito Taufer in Franko Vecchiet.

DVA MILIJONA prebivalcev naj bi bilo v republiki Sloveniji ob koncu preteklega leta. Lani v marcu je Statistični zavod Slovenije naštel 1.997.053 prebivalcev, naravni prirastek pa naj bi to število že v naslednjih mesecih dvignil na dva milijona. Seveda iz številke ni mogoče razbrati, koliko prebivalcev Slovenije ni slovenskega rodu, ampak so priseljeni iz drugih krajev Jugoslavije.

Statistični zavod je tudi izračunal, da v Sloveniji vsak dan umre 54 ljudi, rodi pa se jih 70 — dnevno je torej le 16 življenj "prebitka". Počasi rastemo, saj število rojstev iz leta v leto celo pada. Dopolnijo ga priseljenci iz drugih republik — po statistiki 4000 na leto.

SMRTNOST DOJENČKOV je v Jugoslaviji precej visoka: povprečje je 24,5% na tisoč živorojenih. Če pogledamo samo Slovenijo, je slika vseeno mnogo boljša: 11,4% na tisoč živorojenih. V tem se je Slovenija že kar lepo približala standardu razvitih evropskih držav.

E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij

BROTHER in CASIO

elektronskih pisalnih in računskih strojev.

Popravljamo vse vrste strojev

— naše delo je garantirano.

V zalogi imamo tudi vsakovrstne
stare pisarniške stroje.

EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168

Telefon: 544 8466

PRIVATNIŠTVO ali turistična obrt se vriva tudi med turistične agencije, čim je bilo malo več prilike za bolj svobodno dihanje. Po zadnjih preverjanjih naj bi bilo v Sloveniji že sedemnajst zasebnih turističnih agencij, ki ponujajo lastne turistične sporede in sporede večjih državnih agencij. Tudi je opazno, da se pričanja pojavljati specializacija, saj so nekatere teh agencij posvečajo kongresnemu turizmu, druge planskemu itd.

STAVKE so postale v Jugoslaviji nekaj navadnega in tudi v Sloveniji so kar na dnevnem redu. Pri predsedstvu sveta Zveze sindikatov Slovenije so jih za lansko leto našli 281 in odločili, naj si vsi Sindikati prizadevajo, da bodo stavke čim krajše. Tudi jih imenujejo kar stavke — ne prekinitve dela, kot je bilo v navadi poprej.

V **SPOMIN** smrtne obletnice duhovnika in skladatelja prof. Tomca, ki je dolga leta župnikoval v Domžalah, so cerkveni pevski zbori dekanije Domžale priredili pevsko srečanje. Zbrali so se 19. februarja v trzinski cerkvi sv. Florijana k nedeljskemu popoldnevu — enajst zborov iz šestih župnij. Vsak zbor je zapel dve Tomčevi pesmi. Z nastopom se jim je pridružil tudi oktet Pirnat (bratje našega Lubita iz Melbourne) iz Jarš, katerim je bil pokojni prof. Tomc mentor.

V **KOMNU** na Krasu je skupina nad šestdeset primorskih izobražencev na študijskem dnevu proslavila stoletnico **Virgila Ščeka**, zaslužnega primorskega duhovnika. V predavanjih so nakazali lik tega našega neumornega javnega delavca in pomen njegovega dela na narodnem verskem, kulturnem in političnem polju. Popoldne pa so odšli v Avber, kjer so obiskali na pokopališču Ščekov grob in se nato udeležili maše v Ščekov spomin.

ZANIMIVO je bilo brati poročila, kako so pred letošnjo veliko nočjo duhovniki po Sloveniji obiskovali domove ostarelih, spovedovali vernike in na mnogih krajih z dovoljenjem tudi zanje v domovih maševali. Vse zavisi seveda od uprave doma in povečini se zavedajo, kaj ostareli potrebujejo in želijo. Na Bokalah je letos v veliki dvorani za oskrbovance doma ma-

ševal škof Kvas. Na nekaterih krajih pa tudi letos "še ni prišel čas za mašo in bo treba še malo potrpeti. . ." O "doživetju velike noči" v domu na Jesenicah pa je pisal celo Gorenjski glas pod naslovom: "Direktorska samovolja v domu oskrbovancev". Mašo so si od oblasti izprosili, a upravnica je pred prazniki trdno sklenila, da ne bo dala ključev od velike dvorane. Kljub temu, da so bili na zboru delavcev vsi zaposleni za to, da je velikonočna maša v dvorani, je upravnica sicer vedno odprto dvorano zaklenila in vzela ključ s seboj domov. Tako je moral duhovnik maševati v tesnem in zadušnem prostoru, kjer je bilo prostora komaj za nekaj bolnikov, vozički z bolniki pa so stali na obeh straneh dolgega hodnika, da ti bolniki niso mogli duhovnika niti videti niti slišati. . .

Samo malo dobre volje je treba, pa se da vse urediti. Te pa žal ni vedno na razpolago. kljub temu, da je doma glede verskih uslug storjen velik korak.

PO. POROČILU iz Ljubljane doma postopoma raste zanimanje za redni študij na univerzi, obenem pa upada število študentov, ki študirajo ob delu. V prvem letniku višješolskega in visokošolskega študija na obeh slovenskih univerzah je letos skupaj 14,954 študentov. Od teh je rednih študentov 11, 296, ob delu pa bo v letošnjem šolskem letu študiralo prvi letnik 3.658 študentov.

DESET LET je minilo, kar je umrl koroški skladatelj samouk **Pavel Kernjak** (in devetdeset let, kar se je rodil), ki je zapustil našim bratom za mejo in obenem vsem Slovencem nešteto melodij, vse tako blizu našemu ljudstvu, da so nekatere že kar ponarodele. Saj v njih slišimo odmev ljudskih melodij, dihanje ljudske duše. Menda ni zbora na Slovenskem, ki bi v svojem repertoarju ne imel kakšne Kernjakove pesmi, na vse celine sveta pa je Kernjakove melodije ponesel slavni Slovenski oktet, ki je bil že tudi med nami v Avstraliji. Skoraj prava himna koroških Slovencev pa je postala pesem "Rož, Podjuna, Zila," po izredni Kernjakovi glasbeni kvaliteti, pa tudi po besedilu, ki je mladostna pesem našega pokojnega dr. Ivana Mikula.

Korošci so počastili spomin na Kernjaka letos ob slovenskem kulturnem prazniku, v februarju.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

Sveto pismo v našem slovenskem jeziku

OZNANJEVAVCI BOŽJE BESEDE

“POJDIITE torej in naredite vse narode za moje učence” (Mt 28, 19), naroči Jezus svojim, predno odide k Očetu. Na začetku je izgledalo, da ne bo nič iz tega, saj si apostoli iz strahu pred Judi še ust niso upali odpreti. Čeprav so se molče skrivali, se je v njih nabiralo vse, kar so v treh letih doživeli ob svojem učitelju; Jezusova zmaga nad smrtjo je napravila še posebej močan vtis nanje. Na binkoštni dan pa je izbruhnilo: veselega sporočila niso mogli več zadržati le zase. Množice, takrat zbrane v Jeruzalemu, jih sprva niso razumele. Nekateri so jih celo obtožili, da so se napili novega vina. Tedaj je spregovoril Peter. Njegovo sporočilo je bilo: Jezusa, ki ste ga vi umorili, je Bog obudil od mrtvih (prim. Apd 2).

Ta Petrov govor lahko imenujemo že kar pridiga. Apostoli so kasneje ob različnih prilikah govorili o Jezusovih besedah in dejanjih. To so bile prve pridige. Ko so ljudje to veselo oznanilo sprejeli, so apostoli in njih nasledniki začeli z razlago, da bi nove kristjane v veri poučili. Tako se nam je iz prvih stoletij krščanstva ohranila bogata zbirka verskih spisov – pridig. Med najbolj znanimi avtorji tourstnih del so Ignacij Antiohijski, Ciril Aleksandrijski, Avguštin, Gregor iz Nise ...

Есѣ би бѣдѣ нас неже
грешилъ цѣвѣкѣмѣ

ѣ

Če bi naš praded ne grešil, bi večno živel ... / Začetek 11. brižinskega spomenika. Karolinške latinske črke iz desetega stoletja. /

Že v Brižinskih spomenikih (10. st.), prvem znanem rokopisu v slovenskem jeziku, najdemo nekakšno pridigo. Drugi brižinski spomenik vsebuje svariło pred grehom in opomin k pokori. Čeprav gre za samostojen zapis v slovenskem jeziku, je v njem moč

ДѢЛѢНІЕ БѢТѢ ВѢСѢ

КѢ КРѢШТЕНѢ СѢМѢ СЕБЕ ЧІСТА ХРАНИТИ

ѢКО ЦРКВЕ БОУ СѢМѢ

Vsak človek

je dolžan sam sebe čistega ohranjati, kakor tempelj Bogu svet ... / Stavek iz Metodove pridige, ohranjene v Clozovem glagolitu. Glagolica. /

Evangelist pravi, da en človek je bil eno veliko inu je bil njih dosti povabil, ali vsi so se zgovarjali vnu na njive orat, kopati, se truditi, kakor pak de muje šli k tej dobri večerji, zakaj oni so več ljubili njive, njih pristave, kakor pak to žlahtno večerjo metni ljudi, da vi rajši hočete delati, kopati inu orati dobre inu sladke špiže uživati? Hočem reči: Ah, kaj so ti grešni ljudje. da se prpuste obnoriti od lubežni reči, de rajši si izvoljo z njih velikim trplejnjam v martri poiti, kakor pak prez trplejna k tej nebeški teri krajli nebeški jih vabi. Ah, preprosti človek, težki jarm hudičav na vratu nositi, kakor pak to vo butaro ...

JANEZ SVETOKRIŠKI – odlomek svetopisemske prilike o svatbi /prim.

zaslediti sorodnost s staro-cerkvenoslovanskimi pridigami. Od takrat pa do Trubarja se je slovenski Cerkvi predstavilo precej pridigarjev, a njihovi govori so se zapisali le v duše, ne na papir. Trubar je že po nekaj letih duhovništva zaslovel kot ljubljanski stolni pridigar, večč slovenske besede; prva slovenska knjiga (tiskana 1550) nam to dokazuje. V nekaj desetletjih je s svojimi sodelavci zasejal seme novega verskega nauka, ki ga je spočel Martin Luter, in pri tem bogato zajemal božjo besedo. Duhovniki protireformacije s škofom Hrenom (1560–1630) so novi nauk zatrli in uničili precej protestantskih knjig, ohranili pa so Dalmatinovo Biblijo in jo s pridom uporabljali pri oznanjevanju. O tem pričajo razni rokopisi, ki niso doživeli tiska. Znana rokopisna zbirka: Pridige na nedele in praznike, iz leta 1665, se je izgubila. Skoraj vzporedno s protireformacijo je potekala katoliška obnova, ki so ji dali svojski pečat kapucini.

V začetku 16. stoletja je red manjših bratov zajelo prenovitveno gibanje, iz katerega so leta 1517 izšli minoriti in frančiškani. Leta 1528 se je osamosvojila še ena skupina – kapucini – z željo po poglobitvi molitvenega življenja. To zadnjo mlado redovno skupnost so voditelji katoliške obnove povabili v naše kraje, da bi duhovno prenovili takratno slovensko Cerkve. Kapucini so med ljudmi in tudi duhovščino zasloveli kot dobri pridigarji. Duhovniki so jih zlasti v adventnem in postnem času radi vabili na svoje župnije.

tvu

erjo prpravil
nu rajši so šli
bili prez vse
jih vole, njih
. Ah, nespakakor pak te
u nespametni
eh posvetnih
ku k tej večni
večerji, h karajši hoče ta
ko Kristusa-

njegove razlage
k 14,16-24/.

SACRVM

PROMPTVARIVM
SINGVLIS PER TOTVM ANNV
DOMINICIS, ET FESTIS SOLEMNIORIBVS
CHRISTI DOMINI,

ET B. V. MARIÆ, PRÆDICABILE,
E Sacre Scripture, Sanctorumque Patrum Scriptis
erutum, nec non Vererum, Recentiorumque
Authorum Historijs, non minus laborioſe,
quàm copioſe roboratum.

Ab Admodum V. P. F. Joanne Baptiſta à Santa Croce Ordinis F. F.
Minorum Capucinarum Concionatore, Slavo compoſitum
Idiomate, Multorum vocis experitum, in duas
partes diſiſum in lucem editur.

PARS PRIMA.

VENETIIS, M. DC. XCI.

Ex Officina Zachariæ Conzatti.
SUPERIORVM PERMISSV.

Naslovna stran knjige Sveti priročnik Janeza Svetokriškega

Med najbolj znanimi pridigarji tega časa je Janez Svetokriški. Rodil se je v Vipavskem Križu leta 1647 s krstnim imenom Tobija. Od mladega je poznal kapucine, ki so imeli v njegovem domačem kraju samostan, s sedemanjstimi leti pa se je pridružil njihovu redu. Vsa leta svojega duhovništva je pridigal, bil pa je tudi predstojnik v raznih samostanih: v Trstu, Vipavskem Križu, Ljubljani, Novem mestu in v Gorici.

Janez Svetokriški se je hitro priljubil vernikom. Tako radi so ga poslušali, da so bile cerkve večkrat pretesne in je moral govoriti na prostem. Njegovo govorniško sposobnost so odkrili tudi mnogi duhovniki in ga prosili, naj da svoje pridige natisniti. S pomočjo dobrotnikov so pridige res izšle med leti 1691 in 1707. Skupen naslov petih obsežnih zvezkov je *Sacrum promptuarium* (Sveti priročnik). Pridige so bile času primerne – baročno okrašene in precej dolge. Ni manjkalo slikovitih "prglih", anekdot in humorja; vse to je znal uporabiti pri obravnavanju verskih resnic, pri spodbujanju in opominjanju. Pred vsem drugim je veliko uporabljal Sveto pismo.

Svetokriški začenja svoje pridige skoraj redno s svetopisemskim citatom v latinskem in slovenskem jeziku. Tako je npr. pridigo na sedmo nedeljo po Sveti Trojici začel s citatom (Lk 3, 9): "Vsaku drevo, kateru dobrega sadu ne prnese, tu bo posekanu inu v ogin vrženu." Nato sledi spodbuda k opravljanju dobrih

del, kjer postavlja za zgled sv. Miklavža, sv. Martina in druge. Za tem najdemo celo vrsto zgodb, anekdot, citatov iz Svetega pisma in cerkvenih očetov (v latinščini); z njimi hoče povedati, zakaj so dobra dela potrebna in svari pred podobnostjo z nerodovitnim drevsom. Konča pa z mislijo: Živite torej dobro, da ne boste slabo končali. – na podoben način so sestavljene tudi druge pridige.

Včasih si Svetokriški izbere kako svetopisemsko osebo in jo postavi za zgled bogoljubnega življenja. Eno od žena, ki so spremljale Jezusa na njegovem križevem potu (prim. Lk 23, 27) takole prikaže: "Le-ta bogaboječa inu sveta gospa je šla za Kristusam Jezusam, kadar je vlekel ta težki križ na hrib Kalvarija ter se je v srci smilil Veroniki, taku de milu se je jokala; inu kadar je vidila, de očesa inu obličje Kristusavu je bilu polno krivi, pade na svoja kolena ter s svojim faconetelnam Kristusavu obličje obriše. Kristusu ta bogaboječa služba dopade inu v tem faconetelnu svoje svetu obličje drukanu pusti..."

V pridigi na dan sv. Silvestra najdemo primerjavo človeka s stvarstvom (svetom), kakor ga opisuje zgodba o stvarjenju (prim. Gen 1). Človekova duša in telo sta v podobnem razmerju kot nebo in zemlja. "Na svejtu je nuč inu dan, človek zdaj čuje, zdaj spi. Namesti lufta človek ima sapo, namesti ognja ima naterlih vročino. Namesti dežja ima solze. Namesti sniga ima sive lasi. Svejt bo konec imel inu se nevej kdaj. Ta človek ima umreti inu nevej kdaj..."

Dogodki časa večkrat odmevajo v pridigah: kuga, lakota, Turki. Celo za Turke najdemo primero v božji besedi: "... s. Joannes v razodevejni piše, da namreč je bila ena častita žen., katera h porodu se je približovala inu prpravlala ter je imela poroditi eniga sinu, kateri je imel biti en mogočen krajl. Na le-tu pride en strašen lintvorn ter je čakal požreti tiga krajla..." Ta odlomek iz razodetja (prim. Raz 12), ki ga danes navadno beremo za Marijine praznike, Svetokriški razlaga takole: "... zdaj jest bom rekel, de le-ta grozoviti inu požrešni lintvorn je ta neusmileni Turk; tu dejte ali krajl je Dunaj – en krajl teh družih cesarskih mest; ta bogaboječa žena je sveta katoliš cirku, katera vidi, de ta požrejšnji lintvorn Turk je tulikajn mest požrl, zdaj čaka tudi požrejtji krajla tej mest, namreč Dunaj..."

Svetokriški si je gotovo pomagal z raznimi latinskimi priročniki, ki jih takrat ni bilo malo, pri sestavljanju pridig pa je dokaj samostojen. Znal se je približati tako vprašanjem javnega kot zasebnega življenja in to na tak način, da so ga lahko poslušali preprosti in učeni. Pri vsem tem pa je gotovo posnemal Kristusa, o katerem pravi: "Inu vse le-tu, kar je učil folk držati, on sam je poprej taistu sturil."

P. TONE

sv. CIRIL in METOD

*Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787*

*Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 9874*

KOMAJ smo začeli peti velikonočne pesmi, že pojemajsmo — bi mi kdo vedel povedati, kam hiti čas? Imam občutek, da nima nobene vrednosti več, čim starejši sem. Vedno ga je premalo, vedno me lovi, nikoli ne grem k počitku brez zavesti, da naslednji dan ne bom mogel skončati vsega, kar imam na sporedu ...

+ Majniško pobožnost imamo pri nas ves mesec maj združeno z nedeljskimi mašami, obenem jih sproti oznanjamo za naslednji teden. Navadno jih imamo dva večera v tednu, združene z mašo. Šmarnično branje imamo isto kot ga berejo v rodni domovini: o svetogorski božji poti, ki obhaja 450-letnico. Zlasti primorskim rojakom — in teh je med nami veliko — je Sveta gora pri Gorici zelo pri srcu.

V okviru šmarnic si bomo na nedeljo 21. maja po deseti maši v dvorani ogledali enourni video-film **MARIJA SKOZ' ŽIVLJENJE SLOVENSKEGA NARODA**, teden kasneje, na nedeljo 28. maja in prav tako po deseti maši pa bomo predstavili **SVETOGORSKO BOŽJO POT** ob diapozitivih, ki so vredni ogleda. Vsi iskreno vabljeni k udeležbi!

Morda bo za to več odziva kot ga je za šmarnice. Pa je škoda, saj so bile doma te dnevne šmarnične pobožnosti ves mesec tako lepo obiskane. Tu udeležbo res uničujejo razdalje, pa verjetno tudi večerni televizijski sporedi. V glavnem pa: dobre volje manjka, lagodnost se nas prijemlje, Bogu in Mariji odrinemo le najnujnejše in se pri tem še trepljemo po rami, da smo boljši od drugih ...

+ Materinsko proslavo ima naše versko središče že od vseh početkov na prvo majsko nedeljo, ker je druga nedelja meseca z mašo v Geelongu in popoldansko v St. Albansu. S patrom sta zaradi petja in orgljanja zdoma tudi dve sestri. — Tudi letošnja proslava je bila prijetno domača, spored je lepo tekel in polna dvorana udeležencev je bila očitno zadovoljna. Iskrena

zahvala vsem, ki so pripravili oz. izvedli odrski nastop in kakor koli pripomogli k uspehu. Zahvala Društvu sv. Eme za postrežbo ter vsem našim pridnim gospodinjnam, ki so poskrbele, da so bile mize polne dobrot za vse, ne samo mamice, ki so obhajale svoj dan.

Prostovoljni prispevki pri vходу so prinesli Skladu za Dom počitka lepo vsoto 230.75 dolarjev, srečolov pa 177 dolarjev. Glavni dobiček — odlična torta, ki jo za Materinski dan že več let pripravi in pokloni Ivan Mejač — je letos zadela Rozmanova Julie. Za drugo nagrado — košaro mesnih dobrot — pa se imamo zahvaliti podjetju Hojnik in jo je prejel Andrej Fistrič.

V spomin na letošnji Materinski dan so v dvorani delili preprosto a čedno knjižno znamenje s sliko Rapotčeve Matere z otrokom (če ni celo Marija z Jezusom). Idejo p. Tonija je brezplačno uresničil tiskar Misli Simon Špacapan ter naj mu bo tu izrečena iskrena zahvala.

+ V našem verskem središču je zaživela kleklarska skupina. Vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu se po deseti maši zbere nekaj žena in deklet k pouku v tej lepi domači ženski obrti. Priznani kleklarici, gospe Uršič in Oblak, jih učita kleklanja in uspehi budijo zanimanje ter vsemaj veselje. Če se želi kleklaricam pridružiti še katera, je dobrodošla.

+ Sestra Petra pa je pričela s folklorno skupino in iz srca ji želim dober uspeh. Za začetek res kar lepo kaže. Ne vem kolikokrat smo že pričeli, po lepih uspehih pa stvar spet zamre in jo je treba ustanavljati znova. Mladina hitro raste, morda jo pritegne kaka druga plesna skupina, včasih zmanjka zanimanja ... ni lahko držati redne vaje in se jih tudi redno udeleževati. Vsekakor: spet imamo skupino plesalcev in morda bodo že lahko nastopili na letošnjem Mladinskem koncertu.

+ Da, letošnji **Mladinski koncert** je že petnajsti in spet je zanj vrsta na Adelaidi. Vse kaže, da bo na soboto 7. oktobra. Težko je vsem ustreči, ker se šolske počitnice na prično in ne končajo v vseh državah enako. Naši Glasniki že pripravljajo spored za nastop. Obenem pa načrtujejo, kako bi zbrali kaj denarja za vsaj delno kritje potovalnih stroškov. Lani so v ta namen prodajali čokolado, letos pa hočejo prirediti koncert, ki naj bi bil 25. junija po deseti maši. Podprimo jih, da se bodo z večjim veseljem do petja udeležili Mladinskega koncerta!

+ V postnih šparovčkah nabrana vsota se je do danes dvignila na 890.65 dolarjev, število velikonočnih darilnih kuvertic pa na 414 s skupno vsoto 7,107.50 dolarjev. S temi številkami zdaj lahko zaključim. Bog naj povrne vsem darovalcem!

+ V dveh velikonočnih darilnih kuverticah je bila tu-

di priložena kuverta z naročnino za Misli, pa žal brez imena. Čim sta bili kuverti ločeni od velikonočnih, nisem vedel komu napisati naročnino. Ena kuverta je vsebovala dvajset dolarjev, druga pa deset. Naročnino morem vpisati čim se obe osebi javita.

+ Fr. Michael Rafter, sedanjí župnik v Kew, je tudi našim priseljencem znan kot dolgoletni vodja katoliške emigracijske pisarne naše nadškofije. Ko je to njegovo mesto prevzel Fr. John Murphy, je Fr. Rafter postal nadškofov vikar za priseljence in predsednik nadškofijske etnične komisije. (Izmed Slovencev je poleg mene članica te komisije že par let naša knjižničarka Marija Oppelt.) Zdaj je Fr. Rafter odložil obe službi po nasvetu zdravnikov, saj je lansko leto prebolel hud srčni napad. Tudi naša skupnost se mu iz srca zahvaljuje za vse, kar je v teku let storil za nas. Naj ga Bog ohrani še vrsto let kot župnika v Kew, kjer nam je tudi vedno zelo naklonjen.

Na poslovilnem sestanku etnične komisije mu je Marija Oppeltova poklonila eno svojih oljnatih slik. V spomin mu bo ne le na umetnico, ampak tudi na nas vse.

+ Če ne bo kake odložitve, bo razprava na tribunalu glede našega Doma počitka ob cerkvi najbrž na zadnji dan maja, ko imamo ravno praznik Marijinega obiskanja. Dobro znamenje. Dobili smo advokata, ki je prav v teh zadevah doma ter zdaj zanj pripravljamo vse potrebno. Prosil bi vse za molitev zlasti v teh dneh. Bog daj, da bi tribunal odločil v naše dobro, saj je že čas, da pričnemo z delom. Preveč časa smo že izgubili, pa četudi popolnoma brez naše krivde.

Upam, da bom drugič glede Doma počitka že lahko poročal kaj veselega za našo melbournsko skupnost.

+ Poroko smo imeli po zadnji izdaji Misli v naši cerkvi eno in sicer 22. aprila. Ženin je **Sean Michael West** iz Westall, rojen in krščen v Melbournu, nevesta pa **Aleksandra Antoinette Mikuš**, iz naše znane družine v Springvale, ki je bila krščena v našem središču in veliko med nami vsa leta odraščanja.

Omenil pa bi rad tudi poroko, ki je bila 6. maja pri Sv. Gabrijelu v Reservoirju. Tam sta si pred oltarjem podala roke **Elvis Andrej Tomšič**, iz znane družine Antona in Magdalene Tomšič v Reservoirju ter krščen v našem verskem središču, in **Sally Newton**, že po imenu očitno avstralskega rodu in doma v Melbournu.

Obema paroma želimo božjega blagoslova na novo življenjsko pot, obilo vztrajnosti in potrpežljivosti ter medsebojnega razumevanja.

+ Krste moram v naši cerkvi omeniti štiri, vse na nedeljo 16. aprila. — Iz Wantirna South sta prinesla svojo

prvorojenko **Marjan Koroša** in Tatjana r. Klančič. Krstili smo jo na ime **Briyana Marie**. — Sinčka z imenom **Mark Steven** je krščevala družina **Gomizely**: Henry Sergey in Vesna Lily r. Čuček sta ga prinesla iz Researcha. Obenem pa sta botrovala kar dvema otrokoma botrov svojega sinka. Anton **Smrdel** in Maria r. Šorc, Markova botra, sta predstavila za krst svojega šestletnega sinka **Antona Marka** ter osemletno **Pavlo Marijo**. Smrdelova družina živi v okraju Benthleigh.

Sicer malo zakasnelo, pa vendar naj omenim tudi krst prvorojenke mladega para, ki se je poročil v naši cerkvi in živi v Blackburn North. Danny **Schildts** in Alijana Mary r. Šmit sta 12. marca v svoji farni cerkvi sv. Filipa krstila hčerkico na ime **Leah Jane**.

Vsem družinam čestitke h krstitkam, otrokom pa obilo božjega blagoslova na pot!

+ **POKOJNIH** je spet cela vrsta. Najprej moram omeniti hudo prometno nesrečo, ki se je zgodila v ponedeljek 17. aprila v melbournskem predmestju Hoppers Crossing: osebni avto s slovenskim parom in mešalec cementa sta trčila. Voznik Anton Brožič je bil težko ranjen ter s kraja nesreče s helikopterjem prepeljan v Alfred Hospital, njegova žena **IVANKA BROŽIČ** r. Šuštar pa je bila na mestu mrtva.

Pokojnica je bila doma iz Trpčan pri Ilirski Bistrici, kjer je bila rojena 3. maja 1933. Z Antonom, ki je doma iz Vrbice pri Ilirski Bistrici, sta bežala v Trst, kjer sta se leta 1954 skupaj z nekaj drugimi slovenskimi pari poročila in kmalu odpotovala proti Avstraliji. Dom sta si ustvarila v melbournskem okraju North Altona in vzgojila tri otroke: Kristino, Marijo in Jožeta, ki je že poročen. Brožičevi so se pred nekaj leti selili v Bacchus Marsh.

Rožni venec ob krsti je bil v sredo 26. aprila v ka-

Visoko v naši lurški votlini prestoluje Marija

pelj pogrebnega zavoda Tobin Bros. v Flemingtonu, pogrebna maša pa naslednji dan v cerkvi sv. Leona Velikega, North Altona. Kot so prijatelji družine napolnili cerkev, se je tudi pri pogrebu zvrstilo veliko število rojakov. Grob je dobila Ivanka na Memorial Park-u v North Altoni. Poleg svoje družine zapušča pokojnica tudi sestro Minko por. Jaksetič v Albury, NSW, v Melbournu pa brata Antona in Alojza, pa še nekaj drugih sorodnikov. Vsem, zlasti pa seveda Brožičevi družini, iskreno sožalje. Možu Antonu, ki je že premostil kritično stanje, pa želimo tudi skorajšnje okrevanje.

Kar dva pogreba smo imeli v Melbournu v petek 28. aprila. Tudi obe smrti sta bili na isti dan, le da je bila ena v Queenslandu. Med nami pa je umrl v ponedeljek 24. aprila BRUNO SDRALIG in sicer na svojem prijaznem domu, Research (blizu S.D.M.), kjer je z ženo Almo vodil kokošjo farmo. Bolan je bil okrog sedem mesecev, ko mu je zahrbtna bolezen počasi kradla moči. Še pri polni zavesti se je lepo pripravil za odhod s prejemom svetih zakramentov. Bruno je bil doma iz Beneške Slovenije, rojen 8. januarja 1923 v vasi Zverinac, občina Germak, v družini desetih otrok, od katerih so doma še en brat in šest sester. Italijansko vojsko je služil v Afriki, prišel preko Angležev v Jugoslavijo ter se končno srečno vrnil domov. A že leta 1952 se je odpravil s trebuhom za kruhom v Avstralijo. Po šestih letih se je vrnil domov, da si najde nevesto. Leta 1959 se je res poročil z Almo Goriup iz vasi Tapolove v domači občini. Po vrnitvi z njo v Avstralijo sta eno leto živela v Northcote (Melbourne), nato pa kupila in pridno delala vse do zdaj na kokošji farmi. V veselje so jima bili – zdaj seveda že odrasli – trije otroci: Sandra, Jožef in Peter. Bruno je bil družinski človek, po svojem mimem značaju priljubljen pri številnih znancih. Zelo rad je balinal in je bil član kar dveh balinarskih skupin: pri SDM in pri Venetskem klubu. Zato so nosili njegovo krsto slovenski in italijanski balinarji v uniformah. Na grobu so mu zapeli pevci SDM, Stanko Prosenak pa je spregovoril nekaj besed v slovo. Pogrebna maša je bila v petek 28. aprila v župni cerkvi v Elthamu, kjer smo na predvečer ob krsti zmolili tudi rožni venec. Grob je dobil na pokopališču Preston.

Drugi že zgoraj mimogrede omenjeni pogreb istega dne pa je bil po maši zadušnici v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu na keilorsko pokopališče. Pred leti je živel med nami FRANC SALAMON, ki je s svojo družino prišel na ladji "Galileo Galilei" v Avstralijo v januarju 1960 iz Avstrije. Iz Bonegille so prišli v Melbourne. Franc je bil rojen 16. avgusta 1930, Kalobje, Šentjur pri Celju. Letu 1972 je odšel "za vedno" domov, pa se spet vrnil ter kmalu iz St. Albansa preselil

v Queensland. Tam je živel v Herbertonu, kjer je imel v ponedeljek 24. aprila blizu doma avtomobilsko nesrečo. Umrl je med prevozom v bolnišnico. Domači, kar jih živi tu v Viktoriji, so odločili prevoz trupla iz Queenslanda v Melbourne, da bo oče pokopan tam, kjer je pričel svoje življenje v izseljenstvu.

Iz Alburyja, NSW, tik za viktorijsko mejo, mi je župnik fare Srca Jezusovega 27. aprila sporočil: umrl je TONI URLEP. Našli so mrtvega v njegovem stanovanju in vzrok smrti še ni znan. Odkar je bi proč od žene, je živel sam in precej zapuščen. Policija je na klic sosedov vlomila v stanovanje, kjer je bilo mrtvo truplo že v razkroju. — Kljub razdalji sem rad ustregel, da smo tako imeli v sredo 3. maja slovensko mašo zadušnico v cerkvi Srca Jezusovega, North Albury, nato je sledil pogreb. Iskrena zahvala vsem rojakom, ki ste prišli iz Alburyja in Wodonge, da nas je bilo vsaj nekaj ob slovesu. Pokojni Toni je bil rojen 19. decembra 1931 v vasi Črešnovci pri Slovenski Bistrici. V Avstralijo je prišel preko Avstrije leta 1969 in se nastanil v Alburyju. Žal se ni dosti družil z rojaki, ali se udeleževal slovenske maše oz. društvenih prireditev kluba "Snežnik", ki tako lepo povezuje rojake obeh obmejnih krajev, Alburyja in Wodonge.

Melbournčani se bodo spomnili pokojne gospe Antonije Stojkovič iz Sežane, ki je vodila k naši maši kar precej redno tri svoje vnučke, fantičke sina Vinka. Seveda so zdaj že vsi veliki. Najmlajši, MICHAEL (rekli smo mu sicer Marko) RICHARD STOJKOVICH, rojen 17. avgusta 1965 v Melbournu, je bil v prvih majskih dneh po vseh časopisih kot žrtev umora, ki je 4. maja pretrgal nit njegovega mladega življenja. Fant je delal pri Kodaku. Nameraval je kupiti kos zemlje, zato je prodajal svoj avto, modificirano Torano. Po oglasu je dobil telefonski klic "kupca", po preizkusni vožnji z njim pa se ni več vrnil. To je bilo v četrtek 4. maja, naslednji dan pa so že našli njegovo truplo odvrženo na samotni poti v Nyora, (blizu Korumburra), Gippsland. Bilo je povito in povezano v plahoto. Zdravniška preiskava je dognala, da je bil Michael prav od blizu ustreljen v hrbet. Ko to pišem, še niso našli ukradenega avtomobila ali odkrili morilcev.

Pogrebna maša je bila v četrtek 11. maja v cerkvi sv. Rafaela, West Preston, ob številni udeležbi pokojnikovih sovrstnikov, ki jih je nenadna nasilna smrt zelo pretresla. Pokopali smo ga v družinski grob poleg stare mame na keilorskem pokopališču, kjer bo čakal vstajenja.

Iskreno sožalje domačim vseh naših pokojnih, posebej seveda Stojkovičevemu Vinku ter sinovoma Editu in Srečku ob tej boleči smrti sina in brata, ki je tako mlad izgubil življenje pod kroglo brezvestnih morilcev.

P. BAZILIJ

Premakljivi svečnik

22.

NA sejah župnijskega pastoralnega sveta je župnik Zdravko skušal člane predvsem versko oblikovati. Uvodno molitev je vedno tako sestavil ali poiskal tako poglavje svetega pisma, da se je nanašalo na verski pogovor, ki je bila glavna točka na seji.

Zdravko je vedel, kako vedno znova nastajajo napetosti med člani, ki še niso postali ena družina, saj v njih še delujejo sile, ki merijo vsaka v svojo smer. Iz izkušnje pa je vedel, kako je delo z neenotnim svetom težko. Neenotnost pa v svojem skrajnem začetku izvira iz pomanjkljive verske prebujenosti, saj se vera dopolnjuje v medsebojni ljubezni. Čim bolj bodo člani v veri trdni, tem bolj bo rasla tudi medsebojna povezanost in medsebojno spoštovanje.

Kar naj bi bil njegov župnijski svet v malem krogu, to naj bi počasi prešlo na vso župnijo, da bi bila edina, da bi živela v miru in medsebojnem spoštovanju. To je bil veliki Zdravkov cilj, pot do njega pa dolga in je zahtevala veliko potrpežljivega čakanja na raznih potrebnih in nepotrebnih postajah.

Tudi tisto nedeljo je bilo na seji župnijskega sveta nekoliko vroče. Župnik Zdravko je najprej potožil, kako sitno je, da mora imeti verouk v cerkvi, ker ni nobenega drugega primerne prostora, ki bi bil dovolj velik, da bi sprejel dvajset, petindvajset otrok, kolikor jih je v eni skupini.

„Pri verouku se moramo z učenci pogovarjati in kaj hitro vsi skupaj pozabimo, da smo v cerkvi in se obnašamo kakor v kakšni učilnici. Tako pa otroci izgubijo čut za sveto, za svetost kraja in se potem tudi pri maši obnašajo, kakor da so prišli k verouku. To je velika škoda in moramo najti neko rešitev, da bomo imeli verouk drugje.”

„Tudi premrzlo je pozimi v cerkvi, saj cerkve ne ogrevamo.”

„Pa imejte verouk v šoli kakor nekoč. Šola je naša, saj smo jo mi zgradili,” je nekdo rekel, pa se je poznalo, da govori kar tako in še sam sebi ne verjame. Misel pa je bila razburljiva in že zato so jo pograbili še drugi:

„Kaj pa bi bilo šoli ali komur koli na svetu, če bi po šolskem pouku, ko ne bi nikogar več motili, imeli tam še verouk? Pozimi so razredi topli, kurjavo pa tako mi plačujemo z davkom.”

„Dobro, dobro, samo poskusi ti to dopovedati ravnatelju.”

„Pustite šolo pri miru,” je rekel župnik. „Saj sami veste, da tam ni mogoče. Pa tudi če bi bil razred na razpolago, imam raje verouk v cerkvi, že zato, da verouk ne postane navaden šolski predmet, kot mate-

BERNARDOVEMU TISKOVNEMU SKLADU ZA NAŠE “MISLI”:

\$42.— Franc Čulek; \$37.— Lojze Kovačič; \$22.—Anne Pančur; \$18.—Slavko Jernejčič; \$16.—Julijana Veber; \$12.—Louis Širca, Ivan Pišotek, Angela Dajnko, Alojzija Cvetko, Emilija Walls, Olga Metlikovec, Jože Koščak, Jože Zupančič, Cveto Falež st., Marija Pahor; \$11.—Stanko Aster-Stater, Elica Rizmal, N.N.; \$10.—Karolina Čargo, Alojz Žagar, Sofia Krojs, Milena Cek; \$9.—Karel Knap, Zdravko Kristančič; \$8.—Anton Mršnik, Jože Muha (pokojnemu prijatelju Vinku v spomin ob 25. obletnici); \$7.—Angela Dodič, Olga Hrvatina, Alojz Hrast, Franc Horvat; \$5.—Leopold Urbančič, Alojz Kerec, druž. Jože Gosak; \$4.—Jožef Rener, Stanko Tavčar; \$2.—Štefanija Bajsic, Florjan Vojska, Ivanka Tomšič, Sylvia Goetzl, Ivan Kampuš, Jože Dekleva, Jože Horvat, Katica Tkalcčević, Ivanka Kuzmanovič, Petrina Pavlič, Ivana Berginc, Štefanija Tomšič; \$1.—Julijana Kolarič, Lucy Robah.

NAŠIM POSINOVLJENIM AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$100.—N. N., C. Š. (za p. Hugona), N. N.; \$80.—N. N. (za lačne); \$50.—Malči Šoštar (za lačne).

MATERI TEREZIJI ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$82.—N. N.; \$50.—N. N.; \$15.—druž. Jože Gosak; \$10.—Ivana Berginc.

O veri naroda govore znamenja

V POMOČ VZGOJI
FRANČIŠKANSKIH
BOGOSLOVCEV:

\$100.— N. N.; \$10.— Frančiška Mukavec.

MIVA - SLOVENIJA (za vozila misijonarjem — en cent na vsakih deset srečno prevoženih kilometrov): \$27.— Lojze Žagar z družino; \$10.— družina Sever.

V POMOČ POPRAVILU
CERKVE V DORNBERKU:

\$30.— N. N.; \$20.— Lojze Žagar.

DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

Ce hočemo svet ljubiti,
ga moramo gledati z božjimi očmi
/Albert Schweitzer/

ŠPIK (2472 m)

matika ali zgodovina. Verouk je predvsem versko oblikovanje in ne šola. Rajši predlagajte kaj takega, kar je izvedljivo."

Ker nihče ni vedel, kako bi se stvar pametno rešila, je župnik predlagal:

"Nobene druge možnosti ne vidim, kakor to, da si zgradimo veroučno učilnico. Seveda z vsem, kar zraven spada, saj morajo otroci pozimi čakati nekje na toplem pod streho, ko nekateri pridejo od daleč prezeblji in včasih premočeni."

"Potem bo treba urediti tudi stranišče. Brez tega načrti ne bodo odobreni."

"Tako je. In mora biti v istem poslopju. Mislil sem, da bi oba prostora, učilnico in čakalnico, tako uredili, da bi se vmesna stena dala odstraniti, hočem reči stisniti kot harmonika in na ta način bi imeli kar lepo dvorano. Potrebna bi nam bila za razne sestanke, za srečanje s starši, tudi za naše razširjene seje, saj smo sedaj povsod utesnjeni, da se ne moremo gibati. Dvorana bi nam pozimi lahko služila za mašo ob delavnikih, ker bi jo lahko redno ogrevali. Cerkev pa ne bomo mogli ogrevati vsak dan, tudi takrat ne, ko bomo imeli ogrevanje. To nas tudi še čaka."

Tišina. Nihče se noče oglasiti prvi, da ne bi povedal kaj neprimerne. Vsak gleda nekam predse in čaka, kaj bodo rekli drugi.

"Se strinjate s tem, da nam je učilnica nujno potrebna?" je vprašal župnik, da bi prekinil mučen molk.

Še vedno nihče nič. Besede se nabirajo na robu kozarca, vendar še ni kanila zadnja kapljica, da bi se razlile čez rob.

"Morda bi pa šli po vrsti in bi vsak povedal samo to, ali misli, da nam je učilnica potrebna, ali pa da ni take sile in so morda druge stvari važnejše. Potem bo pač verouk potekal še naprej tako kakor doslej."

Člani župnijskega sveta so sedeli v krogu, deset žensk in deset moških, poteg teh pa še dva zastopnika mladine.

"Morda bi začeli pri najmlajših, da se jima ne bo treba zgledovati po starejših. Kaj praviš ti, Milan?"

"Mislim, da nam je učilnica nujno potrebna. Ne samo zaradi otrok. Tudi fantje in dekleta bi včasih radi prišli skupaj. Zdaj imamo mladinski verouk v cerkvi, toda tam se ne moremo sprostiti, ne moremo si vsega tako povedati, kakor bi lahko, če bi imeli za to primeren prostor. K takemu srečanju zunaj cerkve bi jih lahko tudi več prišlo."

"In ti, Sonja?"

"Sem istega mnenja. Že dolgo se pogovarjamo o tem, da bi tudi pri nas lahko imeli kdaj kako versko prireditve, če bi imeli primeren prostor. Prireditve je navsezadnje lahko v cerkvi, za vaje pa cerkev le ni najbolj primeren kraj. Zato ne govoriva samo v svojem imenu, ampak v imenu vse naše župnije, vsaj v imenu mladine."

"Kaj pa vi, Štefan?"

"Ja, potrebno je že potrebno. Toda kako naj neko tako novo zgradnjo plačamo? Mladina na to seveda ne misli. Zato pa moramo mi starejši biti toliko bolj previdni, da se ne zaletimo."

"Tako je. Zaleteti se je lahko, težko pa se je potem ustaviti, ne da bi se voz prekucnil."

"Čakajte, saj ne bomo takoj jutri začeli kopati temeljev," je rekel Ja-

Misli, Maj 1989

nez. "Zdaj gre za to, ali nam je učilnica potrebna ali ne. Če nam je nujno potrebna, bomo našli tudi pot, da si jo bomo postavili. Saj doma tudi tako delamo. Če nam je kaj nujno potrebno, ne mirujemo, dokler tistega ne naredimo. Ali naj bo v župniji drugače?"

"Res je. Kar mora biti, mora biti. Kjer je cilj, je tudi pot, sem slišal že v otroških letih."

"Mislim, da ni pametnega človeka, ki bi nasprotoval mnenju, da nam je učilnica potrebna."

"Nisem nasprotoval temu, da nam je učilnica potrebna. Imel sem samo pomisleke, pametne in tehtne, da vprašanje ni samo v tem, ali nam je učilnica potrebna ali ne, ampak tudi v tem, ali je to mogoče doseči, se pravi, ali jo bomo mogli zgraditi. Zaradi tega pomisleka menda nisem neumen."

"Saj nisem rekel, da si neumen. To si si izmislil."

"Rekel si, da ni pametnega človeka. . ."

"Da, ki bi mislil, da nam učilnica ni potrebna. O tvojem pomisleku pa nisem govoril."

"Pustimo take drobnarije," je rekel župnik. "Rajši . . ."

"To niso drobnarije, če me ima za neumnega, ko sem komaj usta odprl."

"Govorita drug mimo drugega, zato se ne razumeta. Gotovo pa nobeden ni nameraval drugega žaliti. Morda bi pa glasovali zdaj samo o tem, ali nam je učilnica nujno potrebna ali ne. Kdor je za to, da nam je nujno potrebna, naj dvigne roko."

"Nekaj rok je naglo šinilo kvišku, druge so se premišljeno počasi dvignile, nekaj pa se jih je dvignilo s težavo in obotavljanjem. Toda končno so bile vse roke navzočih v zraku."

"Glede tega torej soglašamo. Naslednji korak je ta, da premislimo, kako bi prišli do nje. Morda bi se pa še prej pogovorili o tem, kje naj bi jo zgradili, če bi se za gradnjo po dobrem premisleku in v soglasju z verniki tudi odločili," je nadaljeval župnik.

"Nekje blizu cerkve bi morala biti."

"In seveda na cerkvenem zemljišču, da ne bi še za zemljišče po nepotrebnem zapravljali."

"Ko bi bil svet nekoliko bolj raven, bi jo lahko zgradili za cerkvijo, toda tam svet preveč visi," je imel nekdo pomisleke.

"Tudi sam sem mislil na tisto mesto," je rekel župnik. "Da pa svet tam visi, menda gradnje ne bi oviralo. Nova stavba bi bila precej niže pod cerkvijo in ne bi kazila pogleda iz doline na naš hrib in bi se cerkev kljub niže ležeči stavbi prav lepo videla. Seveda moramo stvar dati v roke arhitektu. Ta si bo kraj ogledal in odločil, kakor bo najbolj prav."

"Zopet arhitekt! Ali brez njega res ne bi mogli shajati? Kaj pa je treba za štiri stene učilnice in za streho arhitekta? To zna postaviti vsak zidar in prihranimo nič koliko denarja."

"Čeprav bi znal, brez načrtov ne moremo dobiti gradbenega dovoljenja, zato je arhitekt nujno potreben."

Po dolgem premlevanju so se sporazumeli, da bo župnik poiskal arhitekta, ki naj naredi skico in približen predračun, da bo mogoče presoditi, ali ne bo stvar predraga.

/Nadaljevanje prihodnjič/

Novo bandero rojakov v Perthu
/Več o tem je na strani 109/

MATI je dar božje dobrote. Vse drugo je treba najti, privabiti in obdržati. Matere pa ni treba klicati nikoli. Mati čaka povsod. Na vseh razpotjih življenja se srečujete z njo.

A to moje verovanje ni le hvaležnost do matere. Ljubezen do matere mi je bila nagib za iskanje. Brez nje bi bil obstal kje sredi vsakdanjega življenja, brez prave žeje po zadnji resnici. Tako pa nisem mogel. Misel na mater in njen duhovni svet me je neprestano silila, da ostanim pravičen tej lepi dediščini. . .

/Ivan Cankar/

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

MESEC je hitro naokoli — spet moram napisati nekaj vrstic iz naše prelepe Adelaide. Da, tudi mi kot v vsej Avstraliji v tem času občudujemo lepoto jesenskih barv, ki so nekaj posebnega. V naši rodni domovini pa v tem času cvetijo bele in dišeče šmarnice, ki so posebnost Marijinega meseca maja.

A kljub temu, da tu pri nas ni šmarničnega cvetja, prihaja iz naših src pesem, s katero častimo ves mesec maj našo nebeško mater Marijo.

Tako smo jo 7. maja, na prvo majsko nedeljo, po maši počastili s svetimi litanijami in pesmijo, ki je res občuteno privrela na dan. Na isto nedeljo popoldne pa smo se tudi — kot že več let — udeležili Marijanske pobožnosti s procesijo na zemljišču nadškofijskega semenišča v Rostrevorju. Že dan prej, v soboto so napovedovali dež in tudi vse je kazalo, da bo nedelja mokra. S tem bi bila procesija otežkočena, ali pa celo

odpovedana. Vendar, kot je nadškof ob koncu procesije poudaril: Bog nas ljubi. Bilo je čudovito nedeljsko popoldne in kljub jeseni nas je grela prijazno sonce.

Naša narodna skupnost je v primerjavi z drugimi mala, a kljub temu se je to popoldne zbralo kar veliko število rojakov k procesiji. Morda ravno zaradi težke preizkušnje naših domačih v rodni domovini, kjer je vse tako negotovo, da se ne ve kaj bo prinesel naslednji dan — smo prišli v večjem številu, da poprosimo našo nebeško Mater za varstvo in pomoč. Da naš narod ne bi bil poteptan, da ne bi klonil pod težo križa preizkušenj — zato bomo podvojili svoje molitve za domovino.

Razpored bogoslužja ob delavnikih je v jesenskem in zimskem času pri nas malo spremenjen. Pokazalo se je, da tudi ob petkih in sobotah zvečer nihče ne pride k maši, saj je že tema in je vsakdo raje doma. Zato bo v tem letnem času maša samo zjutraj in sicer **ob osmi uri**. Seveda pa bo na željo družine v posameznih primerih maša tudi zvečer, če se ob priliki obletnice ali oznanila smrti lažje zberejo sorodniki in znanci zvečer kot pa zjutraj. Redno večerno mašo ob petkih in sobotah pa bomo spet vpleljali spomladi in poleti, ko bo dolg dan.

Mladinsko srečanje v mesecu juniju bo na drugo nedeljo — 11. junija — ob šestih zvečer. Naši mladinci iskreno vabljeni. Starši, spomnite jih, pripeljite jih, če sami nimajo prevoza. Tudi od vas zavisi,

Za našim
bandom
Marije
Pomagaj
smo
poromali
v procesiji
majniški
Kraljici
v čast...

da takole srečanje lepo uspe. Kasneje za to ne bo žal niti vam niti mladini.

Naši upokoјenci pa bodo imeli svoje redno srečanje v torek 6. junija. Pričeli bomo s sveto mašo ob desetih, nato v dvoranci družabne igre. Poskrbljeno bo seveda tudi za zakusko, da nihče ne bo šel lačen domov. Vse, ki se počutite osamljeni ali mor-da zapostavljeni, iskreno vabimo na ta naša srečanja, ki imajo prav ta namen, da se srečate in pove-selite ter pozabite na svojo osamljenost. Kdor ima težave glede prevoza, naj nam sporoči, pa bomo poskrbeli za prevoz na sestanek in vrnitev domov, ko

bo sestanka konec. Potrebno je le in samo to pričakujemo od vas, da prinesete s seboj nekaj dobre volje, pa bo srečanje doživeto in prijetno.

Slovenska radijska oddaja v priredbi našega verskega središča je vsako sredo zvečer ob 7.30 na valovih etnične radijske postaje 5 EBI FM. Poslušajte nas, saj oddajamo vedno kaj novega in zanimivega.

Naj vas za konec spomnim, da bo letošnji — že petnajsti — MLADINSKI KONCERT v priredbi verskih središč spet pri nas v Adelaidi in sicer predvidoma na soboto 7. oktobra. Že zdaj kličemo dobrodošlico vsem takratnim gostom.

P. JANEZ

Materi

/ JOŽE /

Ničkolikokrat pomislim nate. Starejši ko sem, slastnejši, čistejši in hveležnejši je ta spomin. Sreča, da sem imel lastno mater, ne pa že kmalu po rojstvu ali v do-raščajočih letih nepriljubljeno osebo v nadomestek. Zavedam se, da ni vsakomur usojeno imeti dolgo časa bitje, ki bo kot ptica varuhinja bdela nad njim, ga v trenutkih nevarnosti pokrila z varnim perjem gnezdi-ča in lastnimi krili in ga venomer spraševala: Kako si, moj sin?

Čeprav sem bil včasih do grla sit njene milobe, zalezujočih oči in vprašanj (potrebuješ to ali ono, boš oblekel suknjič, vidiš, pa si se spet prehladil, ker me nisi ubogal. . .) sem vedno znova ugotavljal: Samo mati, prava, ljubeča mati, zna tako skrbeti za svoje otroke. Ne morem si kaj, da me ne bi ob vseh teh spominih zalila mehkoba, v dušo navreli davni prebliski, spomi-ni na dom, kruh, ki si ga mesila s svojimi izsušenimi rokami, potem pa, hrustajočega in še vsega toplega, delila nam, pohlepnim otrokom.

Mati. Vem, da smo pili iz keliha tvoje svete daritve-

ne krvi in jedli iz peharja tvojega darujočega se telesa življenja slasti. Neskončna ti hvala za to jed in pijačo, ki si nam jo radodarno razsipala, ne da bi gledala na lastne moči. Vedno bolj si usihala pred našimi očmi, mi pa smo postajali krepkejši, pa tudi vedno bolj ne-usmiljeni. Použili smo te na daritvenem oltarju življe-nja, hoteli smo se te nasititi do roba, da bi, trdni in krepki, ponosno zakorakali v jedro življenja.

Nekega dne pa je bilo vsega konec. Ti si odšla sko-raj neslišno od nas, brez besedice očitka, mi pa smo samo nemi obstali in se spraševali s pogledi: Mar je mogoče, da naše mame več ni? In nismo mogli verje-ti, saj smo se že tako navadili na njena nenehna bdeča vprašanja in pozornost do nas.

Šele čez dneve smo začeli spoznavati: Naša mati je bila svetnica. In trudnost ter trpkost se je naselila v naša nehvaležna srca. Sčasoma pa se je umaknila svetle-mu občutku hvaležnosti in spomina: imeli smo ma-mo. . .

Bog bodi zahvaljen za to. Bila nam je svetilnik v vi-harjih, priprošnjica v težavah, tolažnica v žalostnih urah. Nismo pa se zavedali, da je bila tudi naša muče-nica. Mogoče je boljše tako ali pa je taka usoda vseh pravih slovenskih mater.

Z VSEH VETROV

NA PREDVEČER cvetne nedelje 1989 in 4. svetovnega dneva mladih, je papež Janez Pavel II. povabil v veliko dvorano, ki nosi ime po Pavlu VI. in služi za audience, nad deset tisoč mladih iz vseh delov sveta. To je bilo prvo srečanje mladih pred "pravi" svetovnim dnevom mladih, ki bo letos 19. in 20. avgusta v znanem španskem romarskem kraju Santiago de Compostela. Papež je za srečanje s temi zbranimi mladimi ljudmi sestavil govor, a ko je začel, je odvrnil papir in govoril prosto, kakor mu je narekovalo njegovo očetovsko srce. Razlagal je Jezusove besede iz evangelija: "Jaz sem pot, resnica in življenje" (Jn 14, 6). Potem so mu mladi zastavili nekaj vprašanj o glavnih ranah sodobne družbe: o nasilju, krivicah, zapostavljanju, propadanju vrednot . . . Rotil jih je, naj se zoper vse to borijo, naj ne odnehajo, a pri tem boju naj jih vselej vodi moč ljubezni.

Srečanje se je zaključilo – z rock-koncertom. Zna ni italijanski kantavtor Franco Battiato je ob spremeljavil svoje glasbene skupine zapel štiri lastne skladbe. Med nastopom je bil vidno ganjen in ene svojih pesmi enostavno ni mogel do konca zapeti, ker mu je zmanjkalo glasu. To je bil menda prvi rock-koncert za vatiškimi zidovi.

OB TAKO ŠTEVILNIH LOČITVAH – le kakšno bodočnost naj pričakujemo? Ločitve v Angliji so najvišje v Zapadni Evropi in so se v zadnjih dvajsetih letih početverile. Za Zapadno Nemčijo pa pove statistika, da konča v ločitvi vsak tretji zakon. Je pri nas v Avstraliji kaj boljše? Ločitev je iz leta v leto več, enako je več in več skupaj živečih neporočenih parov, ki se izzivljajo brez vsake odgovornosti. Za ZDA pravijo, da število ločitev ne narašča; je pa Amerika že tako prav na vrhu svetovne lestvice in z ločitvami vodi vsemu svetu na poti v propast.

Res, kakšno bodočnost človeštvo more pričakovati od takihle poročil? Več in več otrok, ki doraščajo v skrbeh, ali bodo naslednji dan še imeli dom in oba starša? Ki doraščajo brez ljubezni, brez skrbnega nadzorstva in so morda celo lačni medtem ko se starša brez sleherne potrpežljivosti prepirata in snujeta ločitev ter novi partner že čaka, da prevzame mesto prejšnjega . . . Ubogo človeštvo brez morale, brez tistih večnih vrednot, ki naj bi nam pomagale skozi čas v zadovoljstvu in medsebojnem služenju. Človeštvo brez trdnih družin je zapisano propadu.

SLOVENSKE ŠTUDIJE je na Kentski univerzi države Ohio, ZDA, v poznih 1960ih letih vpeljal dr. **Edi Gobec**, profesor sociologije in antropologije na isti univerzi, ki prostovoljno in brez plače poučuje tudi slovenščino in druge slovenske predmete. Leta 1974 pa se mu je posrečilo ustanoviti še "Slovensko študijsko nagrado" (Slovenian Studies Award), ki jo odslej univerza podeljuje vsako leto najboljšemu študentu ali študentki Slovenskih študij. Za letošnjega nagrajenca je bil izbran **Tonček Majc**, ki zaključuje tretji letnik arhitekture na Kentu. Obenem je bil izbran tudi za mednarodni študijski program kentske univerze v Italiji in je trenutno v Firencah. Tonček je bil rojen v Prekmurju in je dve leti star prišel s starši v Ameriko, kjer je doraščal med slovenskimi rojaki v Clevelandu.

Letošnji nagrajenec "Slovenian Studies Award" je že šestnajsti v verigi vsakoletnih slovenskih nagrad na državni univerzi v Kentu. Dosedanji nagrajenci so bili: Richard Hlabše, zdaj napovedovalec clevelandske televizije (1974), Jože Valenčič (1975), Jaka Scherbak (1976), Katarina Hillinger (1977), Marko Sfiligoj (1978), Anton Zupančič (1979), Harry Jaken (1980), Jaka Rudolph (1981), Marija Somrak (1982), Violeta Musolin (1983), Silvija Habjančič (1984), Štefka Tomazič (1985), Irena Lesica (1986), Edvard Šrok (1987) in Milica Gobec (1988).

Ko čestitamo Tončku, ne moremo mimo priznanja dr. Editu Gobcu, ki vse življenje nesebično posveča slovenskemu kulturnemu delu. Vemo, da za to velikokrat žanje le nerazumevanje rojakov, pod noge pa dobiva polena zaradi svoje pokončnosti. Mi mu vsekakor želimo obilo uspehov, zlasti pri njegovi ustanovi "Slovenian Research Center of America Inc."

IZŠEL JE letopis katoliške Cerkve, ki zajema stanje v Cerkvi na dan 28. februarja letos. Govorica številk je kaj zgovorna. Tu je nekaj zanimivih podatkov: Kardinalov je v Cerkvi 154, škofov pa 3970, od teh škofijskih ordinarijev 2463. Lani je bilo ustanovljenih 21 novih škofij. Vseh duhovnikov na svetu je 90.424, od teh 60.227 škofijskih in 30.187 članov raznih redov. Lani je bilo posvečenih 7251 novomasnika (5227 škofijskih in 2024 redovnih). Po teh številkah število duhovnikov očitno počasi spet narašča, pa četudi komaj za nekaj odstotkov. Zlasti mlade Cerkve tretjega sveta nimajo ravno težav glede novih duhovnikov, redovnikov in redovnic; tam so edine težave v pomanjkanju sredstev za šolanje vseh, ki bi se radi posvetili duhovnim poklicem.

Ob dovolj vztrajni in iskreni molitvi za poklice bi ves svet lahko spet mislil na kakšno pomlad, ki bi naj zacvetela in Cerkvi pregnala krizo.

SOVJETSKI voditelj Gorbačov je bil od 1978 do 1985 partijski visoki uradnik za poljedelstvo. Tako je

spoznal marsikatero napako s strani vladne birokracije, ki dostikrat o poljedelstvu ni imela pojma, pa je solila glave kmetom. Ob priliki je dejal: "Daj kmetu prave pogoje, pa bo sam našel pot za dvig poljedelstva!" Poudaril je, da bi s pametno spremembo Sovjetska zveza ne le dvignila proizvodnjo živeža, ampak bi poživila celotno gospodarstvo, obenem pa pomagala ljudstvu znova najti kmečke korenine in vrednote tradicije, ki je vsekakor v obdelovanju zemlje.

Tako se ni čuditi, da reforme novega sovjetskega voditelja vključujejo tudi občutne spremembe v kolektivnem kmetijstvu, ki od vseh početkov nikoli ni doseglo začrtanega programa. Nasprotno pa so mali zasebni kosi zemlje, obsegajoči v državi komaj 3% plodne površine, doprinesli okrog eno tretjino vsega mesa v državi, 40% vseh jajc in 60% celotne pridelave krompirja. Reforma bo dala tem pridnim zasebnim rokam še več prilike. Načrtujejo tudi oddajo 800.000 praznih vaških domov z nekaj zemlje ljudem, ki zdaj žive po mestih, pa bi želeli za nekaj časa na deželo. Edini pogoj je, da vsaj del svojega časa posvetijo tudi zemlji in njeni proizvodnji.

IZŠLE STE IZ NARODA, POJTE MED NARODI!

je naslov in nadnaslov izboru slovenskih narodnih pesmi v priredbi pokojnega Marka Bajuka. Izbor je 136. izdanje Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu v Argentini. V knjigi je poleg nekaj spominskih člankov

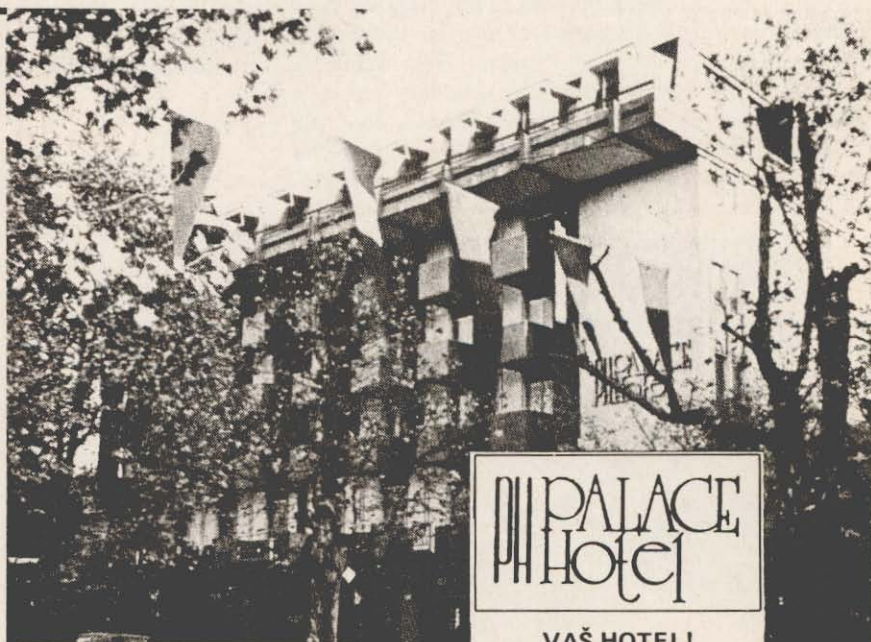
v prvem delu, kar sedemdeset Bajukovih priredb slovenskih ljudskih pesmi, večina iz predvojnih izdaj. Glasbenik Marko Bajuk (rojen 1882 v Drašičih pri Metliki, umrl 1961 kot begunec v Mendoza, Argentina) je bil med povojnimi slovenskimi izseljenci znana osebnost. Kot gimnazijski ravnatelj je organiziral po avstrijskih begunskih taboriščih srednješolski pouk, s tem odprl slovenskim študentom vrata na vse svetovne univerze ter jim rešil bodočnost. Poleg poklicnega dela kot vzgojitelj se je vse življenje ukvarjal z glasbo ter se posebej posvetil naši ljudski pesmi.

Kot posebnost omenimo, da je pesmi in članke za to izdanje zbral ter uvod napisal njegov sin prof. Božidar Bajuk, notografiral je inž. Marko Bajuk, knjigo pa opremil arh. Božidar Bajuk, oba vnuka pok. Marka Bajuka. Kot zanimivost pa tole: o knjigi je pisal tudi ljubljanski tisk, ki je doslej o argentinskih kulturnih dejavnostih navadno krivično molčal...

MIREILLE MATHIEU je ena najbolj znanih in priljubljenih francoskih pevk. Nedavno je posnela ploščo s pesmijo, ki je posvečena Materi božji Mariji. Časnikar jo je med intervjujem o plošči tudi vprašal, ali se nič ne boji, da bi jo ljudje zaradi te pesmi imeli za staromodno. Pa je pevka s prijaznim smehljajem na ustih pogumno odgovorila: "Motite se, če tako mislite! Bog ni nikoli staromoden! Ravno vera mi pomaga, da se pravilneje izražam in polneje živim."

DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevoledu Corso Italia, Vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejše udobje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija. V **PALACE HOTELU** bo poskrbljeno za Vaše čim prijetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak **VINKO LEVSTIK**

34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

Tel. (0481) 82166/Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
HOTEL**

**VAS HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

Dragi striček! Prejmi še od mene lepe pozdrave in zahvalo za Kotiček, ki ga z mamico vsaki mesec prebirava. Noče, da bi pozabil slovenski jezik. — Ko bom prišel s starši v Melbourne, Te bom obiskal. Do takrat bodi zdrav! — **Mark Kočevar**, 12 let, Numurkah, Vic.

DRAGI OTROCI! — Mladinski kotiček vam tokrat prinaša življenjsko zgodbo **VESNE HATEŽIČ** iz kraja Wollongong, NSW. Tam se je rodila 1966 v družini Marjana Hatežič, po rodu iz Podhuma v Istri, in Margarete r. Mali. Po letih osnovne šole v Warrawongu se je zadnje leto vpisala v farno šolo sv. Patrika, Port Kembla. Vseh šest let srednje šole je obiskovala v Wollongongu St. Mary's College in bila vseskozi odlična dijakinja. Pri maturi je dosegla prvo mesto med 85 maturantkami. Nato je bila sprejeta na N.S.W. državni konservatorij v Sydneyu. Med časom glasbenega šolanja se je udeležila s skupino študentov glasbene turneje. Gostovali so na Kitajskem, v Hong-Kongu, v Nemčiji in Avstriji, kjer je bilo v Innsbrucku svetovno zborovanje glasbenikov. Po štirih letih zahtevnega študija je Vesna prejela diplomu za poučevanje glasbe (Bachelor of Music Education). Kmalu je dobila učiteljsko mesto na Mt. St. Benedict High School v Pennant Hills, kjer že drugo leto poučuje petje in glasbo. Igra klavir, orgle in klarinet ter rada poje. Že od prvih šolskih let se je učila tudi balet, za tap-ples pa je prejela celo učiteljsko diplomu. Pouk slovenščine je obiskovala že v osnovni šoli — razred smo imeli

MAJNIK

KDO PA PRIHAJA
V SVATE ČEZ POLJE
Z ZVRHANIM KOŠEM
ŽIDANE VOLJE?

PTIČKI VESELO
MU GREDO NASPROTI,
ŠMARNICE KLANJAJO
SE MU NA POTI,
ZVONČKI POZDRAV
MU POŠILJAJO Z BREGA,
ŽABJI ZBOR — KVAK, KVAK, KVAK,
REGA, KVAK, REGA —
PESEM UBRANO
NA ČAST MU PREPEVA,
SONCE V SREBRNO
GA HALJO ODEVA.

MAJNIK PRIHAJA K NAM
V SVATE ČEZ POLJE!
VSEM, KI SO ŽALOSTNI,
ŽIDANE VOLJE
ZVRHANO DLAN NAJ
V NAROČJE NATROSI —
DEDEK NAŠ, JOJME,
JO KOMAJ ŠE NOSI.

Mirko Kunčič

vsaki mesec ob priliki slovenske maše v Wollongongu. Šesti let že vodi Vesna mladinski zbor "Zlati glas" v Wollongongu — pripravila ga je za pet mladinskih koncertov, ki jih vsako leto prirejajo verska središča: bila je z njimi v Sydneyu, Adelaidi, Melbourneu, Canberri in Wollongongu. Seveda so nastopali tudi na raznih drugih prireditvah. Poleg tega je Vesna tudi ena organistinj slovenske cerkve v Figtree.

Mlajša sestra Margaret tudi že drugo leto obiskuje sydneyjski konservatorij, brat Filip pa je prvo leto slušatelj univerze N. S. W. in hoče postati aeronavtični inženir. Vsi trije Hatežičevi otroci so zelo zavzeti člani naše narodne in verske skupnosti v Wollongongu. Vesni želimo še veliko lepih dosežkov in naj bi tudi v bodoče ostala tako tesno povezana z našo skupnostjo. Margareta in Filip pa naj pridno sledita stopinjam starejše sestre. Čestitamo tudi staršem, ki so upravičeno lahko ponosni na svoje tri otroke.

WODONGA, VIC. — Spoštovani pater urednik, lepo Vas prosim, ako bi v Mislih objavili tole iskreno ZAHVALO mene in moje družine:

V svojem imenu in v imenu otrok se iz srca zahvaljujem vsem, ki so nam stali ob strani in nudili pomoč ob boleznih in smrti dragega moža, očeta in starega očeta

LUKA ČANČARJA,

ki nas je zapustil po dolgi in težki bolezni, lepo pripravljen za odhod v večnost. Hvaležna sem vsem, ki ste pokojnega Luka obiskovali med boleznijo ter meni nudili prevoz, da sem lahko redno prihajala k njemu v bolnišnico. V tolažbo mi je bilo, da se jih je toliko zbralo pri pogrebni maši ter so dragega pokojnika spremili na zadnji poti. Posebna zahvala p. Baziliju za sveto mašo, lep poslovilni govor in domače pogrebne obrede. Omenim naj posebej tudi člane in članice našega slovenskega kluba "Snežnik" ter izrečem toplo zahvalo za pomoč na dan pogreba.

Naj vsem dobri Bog tisočero povrne!

**Žalujoča žena Marija
sin Srečko in hčerka Martina z družinama**

GREYSTANES, N. S. W. — Želim, da bi tudi naš mesečnik "Misli" zabeležil pomemben dogodek Slovencev v Sydneyu in sicer otvoritev novih društvenih prostorov Slovenskega društva Sydney (S.D.S.), ki se je vršila v soboto 22. aprila 1989. Naj omenim, da je slovesnost blagoslova poslopja imel 23. julija lanskega leta, ob priliki svojega obiska med nami, nadškof dr. Alojzij Ambrožič iz Kanade.

Med devetnajstimi častnimi gosti, predstavniki različnih slovenskih organizacij, smo zasledili tudi župana občine Fairfield, g. Sama Boronija. Njega je doletela čast, da je prerezal trak in razglasil novi slovenski dom uradno odprt. Temu sta sledili avstralska in slovenska himna, govori in izročitev daril, ki jih je sprejema predsednik SDS g. Štefan Šernek.

V skoraj triurnem kulturnem delu programa so nastopili štirje pevski zbori: zbor Slovenskega društva Melbourne pod vodstvom Branka Sosiča, moški pevski zbor SDS "Lipa" pod vodstvom Jožeta Urbasa, pevski zbor kluba "Triglav" iz Sydneya s pevovodkinjo s. Francko Žizek ter pevski zbor Slovenskega kluba "Planica" iz Wollongonga, ki ga vodi Maks Vočanec.

Iz Melbourne je prišla folklorna skupina, ki jo pri tamkajšnjem društvu "Planica" v Springvale vodita Meta Lenarčič in Tilka Lenko. Mladi plesalci so nam zaplesali "Ogledalo in cel teden" ter "Štajriš in mlinček". Zaplesali sta tudi mladinski folklorni skupini kluba "Triglav" iz Sydneya ter folklorna skupina iz Canberre, ki jo vodi gospa Brigita Osolnik. In ker SDS prijateljsko sodeluje tudi z Jugoslovanskim kul-

KRIŽEM AVSTRALSKÉ SLOVENIJE

turnim društvom Rusini ter klubom Hajduk, sta zelo uspešno nastopili tudi njihovi folklorni skupini.

Med najmlajšimi nastopajočimi naj posebej omenim in pohvalim trinajstletno Lidijo Lapuh, ki je zastopala melbournsko "Planico". Recitala je pesem svojega očeta Ivana z naslovom "Spomin na dom" ter nam ob lastni spremljavi na orgle tudi zapela "Ob potoku" in "Slovensko dekle". Naj še omenim, da je Lidija v Morwellu, kjer družina živi, tudi organistka pri eni farnih maš njih župnije, orgla pa tudi vsaka dva meseca pri slovenski maši, ko pride pater iz Melbourne. Dekle ima veliko lepih talentov ter veselje do nastopanja, in tudi dobra starša, ki jo spodbujata.

Posebej bi rada omenila tudi najstarejšo nastopajočo osebo, našo znano ljudsko pesnico gospo Marcelo Bole, ki je prišla iz Melbourne ter ponovno pokazala, da ljubi vse, kar je domače, slovensko in lepo. Prebrala nam je pesem, ki jo je posvetila našemu Društvu ob tej otvoritvi prostorov. Naj vama z možem, draga gospa, ob tej priliki tudi iskreno čestitam k vajini zlati poroki, ki jo bosta v kratkem slavila. Bog vaju živi!

Ko sem z Milenco in Tonijem Godec, s katerima sem vodila program, včasih z žalostjo pogledala po nabito polni dvorani — preko tisoč navzočih, ki se kar niso mogli umiriti — sem ugibala, kako ukrotiti ta preveseli živ-zav. Nekateri rojaki iz Melbourne so po tridesetih letih našli svoje vaščane, ki zdaj žive v Sydneyu. Iskrenih objemov in stiskanja rok ni bilo konca. Veselja in plesanja ob zvokih dveh ansamblov, Mavrice in Alpskih odmevov, je bilo dovolj do zgodnjih jutranjih ur.

In v nedeljo zjutraj sem optimistično upala, da bo kak avtobus gostov le prišel tudi k slovenski maši v Merrylands — pa sem našla le šest pridnih oseb iz Melbourne. Nekateri so spali, drugi so šli ogledovat

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

**LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L
ALDO and JOE**

**10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061**

Telefon:
359 1179

Vsa
dela so
pod garancijo!

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2163

72 3093

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

znamenitosti našega mokrega Sydneya, Canberrčani pa so prišli s svojim avtobusom v novi slovenski dom na zajtrk. Čakalo jih je seveda pravo razdejanje praznovanja preteklega dne - a nihče se ni pritoževal: zavihali so rokave in zložili vse izposojene stole ter mize, pa očistili preproge ter šele nato sedli k zajtrku. Hvala vam, Canberrčani! Ne samo da ste se izkazali kot plesalci, ki znate tudi zapeti - znate tudi složno zavihati rokave. Le tako naprej in spet nas kaj obiščite! Vaš predsednik Lojze Kavaš nam je pa tudi pri gradnji novega doma pomagal z zidavo.

Omenim naj še, da sta članici SDS Marija Senčar in Eleonora White z Marijo Košorok in mnogimi drugimi organizirale v društveni knjižnici razstavo slovenskih knjig, ročnih del in starih predmetov, ki so jih naši ljudje prinesli iz domovine.

Dvorana je bila zelo lepo okrašena in pred novim domom tudi novi nasadi zelenja. Povsod se je videl trud in delo predsednika Štefana Šerneka ter njegove žene Anice, kakor tudi članov odbora in mnogih pridnih rok posameznih članov. Pa da ne pozabim kuharic in mladih za barom, ki so stregli noč in dan.

Naj ostane ta 32. obletnica Slovenskega društva

Sydney in otvoritev novih društvenih prostorov vsem nam in našim gostom, obiskovalcem in nastopajočim v lepem spominu! Vsem, ki ste zelo težko in marljivo delali, pa iskrena hvala!

Vse bralce Misli in seveda patra urednika prisrčno pozdravlja - **Danica Petrič**

MAREEBA, N. QLD. - ZAHVALA. - Ob nenadni tragični izgubi našega predragega moža in očeta **JOŽETA CEKA**

se iz vsega srca zahvaljujemo vsem, ki so nam v dneh velike žalosti pomagali in nam bili v tolažbo. Posebej se iz srca zahvaljujemo p. Cirilu, ki je v tako daljavo prišel opraviti pogrebno mašo in pogrebne obrede, da smo se tako po slovenskem običaju poslovili od našega ljubega Jožeta. Zahvaljujemo se moji sestri Radi Mattani z družino, Albinu Kalc, Mariji Beljan, njeni mami Mariji Frank in Lojzetu Majerju za njihove velike žrtve, da so nam prinesli potrebno tolažbo. Bog lonaj vsem prijateljem in znancem, ki so se udeležili pogrebne maše in molitev, poslali cvetje in sožalnice, posebno pa klubu Planinka iz Brisbana.

**Žalujoča vdova Milena,
hčerka Helena in sin Martin**

CHICAGO, ILL. USA - Dragi pater urednik! Pa prejmite spet enkrat pozdrave iz Amerike, kjer ste svoj čas pričeli svoje duhovniško delo. Še kaj obujate spomine na našo slovensko župnijo sv. Štefana?

Pišem pa Vam zaradi tegale sporočila: Veste, večkrat se mimogrede ustavim pri Ančki Ahačič, ki je dolgoletna naročnica Vaših Misli. O njej ste pisali v lanski prvi številki - za njeno stoletnico ter objavili tudi njeno sliko. Revica je postala že zelo betežna: oslepela je in tudi ne sliši več. Tako ji Vaš mesečnik ne more več služiti: sama ga brati ne more, druge pa tudi ne sliši več, da bi ji brali iz njega. Kot se mi zdi, zadnja leta tudi ne plačuje naročnine, saj se v visoki starosti mnogo stvari ne spomni. Škoda se mi zdi, da bi še prihajale Misli na njeno ime in naslov, pa romale neprebrane v smeti. Zato sem se odločila, da stoletnico Ančko izbrišete iz spiska naročnikov, namesto nje pa napišete mene ter Vaš prijazni mesečnik odslej pošiljate na moje ime ter naslov. Revija mi je všeč in

Melbournskim rojakom je na uslugo

**ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT**

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

SN

foto-slikar
Simon Novak

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki - rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično
- Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak Melbourne, Victoria

367 8405

jo bom sleherni mesec prav tako z veseljem pričakovala kot jo je Ančka, predno je od starosti omagala.

Ob koncu pa Vam želim obilo uspeha in hvala za uslugo. Prilagam tudi ček za naročnino, kar je več, pa še za Ančko, kar dolguje listu.

Iskreno pozdravljeni! — Josephine Mokorel.

Dobrodošla med naročniki! Hvaležen sem Vam za poslani ček in sporočilo iz srca vesel, da z našo stotnico Ančko ne bomo izpraznili mesta naročnice. Ančki pa tudi lepe pozdrave iz Avstralije! — Urednik

ST. ALBANS, VIC., — Dragi p. urednik, tole vsoto 125.— dolarjev sem po pogrebu naše drage Ivanke Brožič na pokopališču mimogrede nabrala med znanci. Namesto cvetja na njen grob naj gre v njen spomin v sklad za bodoči slovenski Dom počitka. Za objavo imen darovalcev se Vam iz srca zahvaljujem:

Olga in Alojz Brne (10.— dol.), Tonka in Tone Brne (5.—), Jože in Albina Dekleva (10.—), Ivan Iskra (10.—), Frank Iskra (10.—), Rude Jaksetič (10.—), Mario Logar (20.—), Tone Poklar (5.—), Jadranka in Ivan Rutar (10.—), Emil Vadnal (10.—), Nino Valenčič (5.—) in Lojze Valenčič - s Podbež (20.—). Vsem se zahvaljujem za dar — Jadranka Rutar.

Jaz pa se Jadranki zahvaljujem za hitro in plemenito akcijo po pogrebu. To cvetje ostane in ima večno vrednost. — Da pa bo imenik popoln, naj dodam še tri imena z darovi v isti namen: Druž. Čuček (50.—), druž. Maljevac (20.—) in druž. Max Štavar (20.—). Vsem darovalcem naj Bog stotero povrne! — P. Bazilij

CANBERRA, A. C. T. — Na vpršanje, ki ste ga stavili v Mislih, ali je bil denar, ki ga je Canberrsko društvo namenilo Odboru za varstvo človekovih pravic (o tem smo poročali v lanski oktobrski številki Misli na strani 285) že odposlan, Vam z veseljem odgovorjam: Vsota 10.000 dolarjev, ki so jo člani našega društva na izredni članski seji 25. septembra lani namenili Odboru za varstvo človekovih pravic v Ljubljani, je prišla srečno v prave roke. Imeli smo sicer nekaj težav v naši skupnosti, ker par članov ni hotelo razumeti, kaj je sklenila večina. Končno so pomisleki le odpadli. Poslali smo najprej polovico vsote in ko

Melbournskim Slovincem se priporoča

KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 465 7060

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

L. & E. K. Bayside Printing Service
Slovenska tiskarna

Poročna naznanila — Listke za konfete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovačič

Very Reasonable Prices
A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

HEIDELBERG CABINETS
FRANK ARNUŠ PTY. LTD.

Priporočamo se melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275

smo dobili potrdilo o prejemu, smo poslali še drugih pet tisoč dolarjev. Tudi ta vsota je prišla tja, kamor smo jo z dobro voljo namenili. Vse v redu torej, hvala Bogu!

V Sloveniji kakor tudi v Rusiji se stvari naglo razvijajo. Danes poudarjajo o komunizmu to, kar smo mi trdili že pred štiridesetimi leti. Razočarljivo je dejstvo, da nam doslej nihče, ki nam je delal vsa ta leta krivico, ne da priznanja, da smo imeli prav. Bomo to kdaj dočakali? — Prejmite srčne slovenske pozdrave in Bog Vas živi! — Cvetko Falež.

~~~~~  
"Natakar, ta zrezek diši po žganju!"

Natakar stopi tri korake nazaj: "Ali še vedno?"

+ + +

Škot svoji nevesti: "Dragica, tako lepe roke imaš! Prišeži mi, da jih ne boš nikdar ogrdila s prstani!"

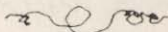
~~~~~  
REŠITEV uganke v zadnji številki: Za Blodnjaka so nekateri našli celo drugo pot. A tista "vratca" so bila storjena po pomoti pri popravljanju na negativu ofsetne plošče — niso bila dovolj široka, da bi jih hobotnica našla in zlezla skozi. Sta pa gotovo dva možna začetka in tudi dva možna izhoda.

Pot za Blodnjaka so našli: Jože Štritof, naše sestre v Slomškovem domu, Lidija Lapuh, sestra Petra, Benjamin Stern, Francka Anžin in Marija Špilar, Ivanček Kolar, Ivan Podlesnik, David Horvat, Stanček Aster-Stater, Marko Orehovec. — Za nagrado je bil izžreban Benjamin Stern.

**SMEH
JE ZDRAV
CELÓ OB
SODOBNI
LJUDSKI
MODROSTI. . .
/Uvoženo k nam
iz Slovenije/**

- + On je človek na mestu: nikamor se ne premakne.
- + Ideologi komunizma so nam po vojni zatrdili, da bomo pisali človeka z veliko začetnico. — Očitno smo se v pravopisu vrnili v čase pred vojno.
- + Če vam kruli v želodcu, vedite, da se oglašja najhujši notranji sovražnik.
- + V socializmu je dva in dva štiri. V kapitalizmu tudi. Toda kakšna razlika!
- + Ostanite na dopustih! Tudi brez vas bo šlo.
- + V prelomnih trenutkih je najlažje tistim brez hrbtenice.
- + Zastaviti moramo vse svoje moči. Drugo smo že postavili.
- + Slepim vodjem se bolj kot drugim razvijajo ostali organi. Posebno NOTRANJI.
- + Napredek mora biti zelo težak, ker potrebuje toliko nosilcev napredka.
- + Vse je O. K.
Vsi so zaposleni, pa nihče nič ne dela.
Nihče nič ne dela, a vse je narejeno.
Vse je narejeno, a ničesar se ne dobi.
Ničesar se ne dobi, a vsi vse imajo.
Vsi vse imajo, a vsi so nezadovoljni.
Vsi so nezadovoljni, a vsi so za.
Vsi so za, pa nihče ne ve zakaj.
/To so ugotovitve ameriškega ekonomista, ki je dve leti službeno bival v Jugoslaviji in opazoval./

“Ali poznaš tistegale, ki ti je pravkar zavpil, da si osel?” — “Ne.” — “Kako pa, da on tebe pozna?”

Mož: “Če ti ni tu všeč, pojdi k svoji materi — sta res za skupaj!”

Žena: “To bi ti želel, kaj? A to pot pride ona k meni, da veš!”

“S Francetom sem imela pa res srečo. Odkar se je vame zagledal, mi je čisto vsak dan pisal.”

“Pa je on zdaj tvoj mož?”

“Ne, z njim se nisem poročila, pač pa s poštarjem.”

Med preprirom zdeklamira žena možu tudi tale očitek: “Osem moških me je hotelo poročiti in vsi so bili boljši in pametnejši od tebe, da veš!”

“Vem, vem, saj so to tudi dokazali.”

Mož ženi: “Ali se spomniš žepne ure, ki sem jo izgubil pred tremi leti?”

“Seveda se - res jo je bilo škoda.”

“No, danes sem oblekel suknjič, segel v žep in kaj, misliš, sem našel?”

“Uro!”

“Ne, ampak tisto luknjo, skozi katero mi je takrat ura padla.”

Križanka (Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 1. večja od kamna, lestvica (v glasbi); 4. prehod na drugo stran pogorja; 8. vodni dodatek reki; 10. kraj v posočju na Primorskem; 12. del prikuhe; 14. pripadnica; 17. malik, pretirano čaščena oseba; 19. iskriti; 20. del čevlja; 21. okrajšan napis na Jezusovem križu; 23. del telesa, ki nosi glavo (dvojina); 26. del knjige; 28. mislim, nameravam; 29. del radijskega ali televizijskega aparata; 31. vrsta zob; 32. pripadnika skupine.

Navpično: 1. srp (pomanjševalnica); 2. znan v zgodovini kot poglavar Hunov; 3. če; 5. postna jed; 6. gaj, travnik; 7. sveti (se), blešči (se); 9. igrata na kocke; 11. začinen s kisom; 13. žensko ime; 15. moško ime; 16. pozdraviti ob kozarcu; 18. kopno sredi vode; 20. zaradi glasbila mu pravijo tako; 21. zavora pri vozu; 24. misel, pojem; 25. stoletna roža; 27. zdravilna rastlina; 30. del dneva.

Rešitev pošljite do 5. junija na uredništvo!

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.
ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.
CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.
SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtno spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourneu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSkih CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1989 so na razpolago. Štiri zanimive knjige, vredne branja: **Spoštovani** (Albino Luciani), **PE-FAU Spomini** (Miloš Vauhnik), **Primorski biografski leksikon** (14. snopič) in **Koledar** z raznimi zanimivimi članki. Cena celotne zbirke je 30.– dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prirčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilijs) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:

ANGIE — CHARLES — or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . ./

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666